

gener 1996 núm. 163 175 PTA.

LLUCMAJOR

de pinte en ample

PP I ASI VOLEN L'AMPLIACIÓ

100 cl.

25% vol.

XAROP
d'en

GORI

F. Vidal

Elaborado por Destilerias F. Vidal Catany. S.L. - C. San Francisco, s/n.

LLUCMAJOR (MALLORCA)

Emb. 1696 - PM Reg. Ind. 7/5497 - Elaborado en España

N.R.S.I. 30.3182/PM

desembre 1994 nom 150 150 PTA.
LLUCMAJOR
de pintes en ample

Revista Mensual
Dep. Leg. PM-350-1981 Any XIV

♦
EDITA

Obra Cultural Balear de Lluçmajor

♦
INFORMACIÓ I PUBLICITAT

C/ Bisbe Taixequet, 105 (Lluçmajor)

♦
DIRIGEIX

Catalina Font

♦
COL·LABOREN

Sebastià Alzamora	Miquel Bezares
Ignasi Barceló	Celso Calviño
Llúcia Caldés	Miquel Cardell
Francina Capellà	Joan Clar
Sebastià Cardell	Antònia Font
Damià Duran	Joana Font
Bartomeu Font	Matis Garcia
Catalina Garau	Miquel Janer
Antoni Ginard	Coloma Julià
Franc Jaume	Benet Llompart
Antoni Llompart	Antoni Montserrat
Llorenç Mascaró	Matis Mut
Francisca Mut	Guillem Oliver
Miquel Mut	Margalida Palou
Jaume Oliver	Nanda Ramon
Bartomeu Prohens	Josep Sacarès
Sebastià Rubí	Miquel Sbert
Jaume Salvà	Catalina Serra
Tomeu Sbert	Joan Socies
Jerònia Socies	Arnau Tomàs
Gabriel Thomàs	Jeroni Tomàs
Pere F. Torrens	Antoni Vadell
Bàrbara Verdura	Francesc Verdura
Miquel Barceló	

♦
SECCIÓ ESPORTIVA

Coordinador: Joan Quintana

Col·laboren

Joan Jaume, Jaume Manresa

♦
IMPRIMEIX

TIRRENA, S.A.

TEL: 55 52 12

C/ Pintor Joan Gris, nº 2
MANACOR

♦
El pensament de la Revista
s'expressa només a través
de l'Editorial

Editorial

Any Nou, dèficit més milionari

La liquidació dels pressuposts municipals als darrers anys té un sol interrogant: conèixer la xifra exacta del dèficit, és a dir, conèixer els milions que s'han gastat i que inevitablement superen els ingressats a les arques de la Casa de la Vila. Ah!, segons coneguèrem a la darrera sessió plenària de l'any, el dèficit corresponent a l'any 1994 a assolir els 276.000.000 de pessetes. Una xifra que, segons va manifestar l'oposició, pressumiblement es repetirà en els pressuposts de 1995 que acabam d'acomodar.

Els nombres rojos de la comptabilitat municipal, el seu origen i responsabilitat són, ja amb anterioritat a la campanya electoral, l'etern debat entre el PP i l'oposició. Per als populars, responen als deutes heretats, mentre que per a socialistes i nacionalistes, són responsabilitat de l'equip de govern per la seva mala gestió; és a dir, gasten més que no ingressen.

Després del foc creuat d'acusacions mútues entre equip de govern i oposició, apareix la veu neutral del professional de l'administració. La interventora municipal reitera el seu consell sobre la necessitat d'emprendre un pla de sanejament de les finances de la Casa de la vila. Curiosament, tots els grups polítics del consistori reconeixen i almenys verbalment accepten les recomanacions d'intervenció però, lamentablement, és impossible d'arribar a un acord.

L'argument que, el deute, en xifres astronòmiques, és moneda corrent en tots els ajuntaments no justificar sumar quasi tres-cents milions anuals al compte del dèficit. Ha arribat el moment de repassar el compte de restar, malgrat sigui amb nous nombres no tan elevats, ja sigui mitjançant un pla de sanejament, un pla de viabilitat o un pla financer, és igual el nom que tenguí. Xifrar la despesa d'acord amb els ingressos o millor, gastar menys per tal de fer front al deute i rompre d'aquesta manera la tradició de "Any nou, més milions de dèficit".

Plenari de l'Ajuntament (27-XII-95)

Arnau Tomàs

Liquidació del pressupost del 94 amb un dèficit de 267 milions

L'atorgament de la llicència per a les obres d'ampliació del Club Nàutic de s'Estanyol, la presentació de la liquidació del pressupost de 1994, i la nova convalidació i conversió de despeses, varen ser els assumptes més importants i discutits al ple ordinari celebrat per l'Ajuntament, temes que varen ser aprovats amb el vot en contra del PSOE i del PSM amb l'absència del trànsfuga Rafael Morales.

Sobre el tema de la llicència de l'ampliació del CNE, Antoni Llompart va explicar que no es pot concedir aquesta llicència en una sessió ordinària del Consistori, amb la manca de diversos i importants informes, a més d'incomplir un acord d'un Plenari municipal en el qual es va acordar "promoure totes les accions legals per impedir l'ampliació del Club". Antoni Garcias, es va sumar a les declaracions de Llompart, expressant els seus dubtes sobre la legalitat d'aquesta ampliació, i el batle, Gaspar Oliver, va contestar que la llicència d'obres és avalada pels informes favorables dels serveis tècnics i altres requisits pertinents.

Quant a l'altre tema molt discutit, la liquidació del pressupost de 1994, amb un dèficit de 267 milions de pessetes, A. Garcias va afegir que aquests dèficits es produeixen tots els anys per la manca de rigor en els pressuposts, perquè en aquests no es reflecteixen els ingressos reals, es gasta més del que es pot ingressar, es fa cas omís als consells de la Interventora. Llompart, sobre aquests reiterats dèficits anuals de més de 200 milions, va explicar que "és inconcebible que es traveli tantes vegades amb la mateixa pedra i que per favor "tenguin en compte els consells de la interventora, perquè anam cap a una catàstrofe econòmica".

El regidor d'hisenda, Lluç Tomàs, va assegurar que es farà un pla de sanejament i sortiran del problema amb la contenció de les despeses, mentre que A. Garcias, va profetitzar davant tots els presents que "l'any que ve el dèficit serà de 750 milions".

Un altre tema, també de caire econòmic, la convalidació de despeses per tal de fer front a diverses factures, va ser discutit i A. Garcias va reiterar una vegada més que si s'ajustassin als pressuposts no hi hauria cap necessitat de convalidar, mentre que Llompart va dir que només aquesta pràctica es fa en casos excepcionals i no cada mes, per costum, mentre que Ll. Tomàs va recordar un altre cop a l'anterior gestió del consistori socialista, que va deixar un forat de 600 milions, a més de moltes obres inacabades, sense pressupost addicional".

Altres assumptes

- Declarar d'interès municipal 7 entitats esportives.
  - Aprovació de l'expedient per a l'adjudicació de les obres d'enderrocament de l'antic Hotel Maracanà.
  - Expedient de subhasta d'efectes no utilitzables de l'escorxador Municipal.
  - Informació de la inclusió d'obres de finalització de la Urbanització de Bellavista a les quotes d'urbanització imposades a tal efecte.
  - Modificacions dels Plans General i Parcial del Polígon Industrial de son Noguera, aprovació provisional.
- No va ser aprovada una moció d'urgència presentada pel PSOE, proposant l'eliminació de les barreres arquitectòniques que impedeixen la circulació dels habitants minusvàlids, en el termini d'un mes. El regidor d'Urbanisme, Joan J. Jaume, va dir que això no és possible en tan poc temps. El batle va afegir que aquest tema és al seu programa de govern però que necessita un estudi per a tot el municipi i per poder valorar les despeses, tot i que va precisar que en alguns llocs d'urgència ja s'han efectuat les correccions pertinents a les voravies. ♦

TINTORERIA

Beyro

Li ofereix els seus serveis de rentat en sec i amb aigua

C/. Príncep, 22 • Tel. 66 21 08 • LLUCMAJOR

CONSTRUCCIONS

LAMPINO, S. L.

Especialistes en reestructuració de cases antigues

C/. Nord, 9 - Tels.: 66 04 88 - 66 17 61 - 66 08 38

Exposició de fotos antigues a la parròquia

La "Vida Creixent" de la parròquia de Lluçmajor va organitzar una curiosa exposició de fotografies antigues en una sala de la Rectoria i va ser visitada per un nombre públic totes les festes de Nadal i Cap d'Any.

Col·laboraren en aquesta exposició quantitat de gent que voluntàriament van treure del seu arxiu les velles fotografies familiars amb més de 50 anys d'existència.

Antigament la majoria de fotografies es feien per motius assenyalats i per això destaquen les referents a processons (les tres virtuts, les Tres Maries), la festa de la Beata, la festa de Sant Vicenç, el funeral del Capellà d'es Rafalet (gran retratista llucmajorer), l'equip de futbol llucmajorer el 1925, la plaça antiga abans de la reforma del 26, Miss Lluçmajor del 35, i un llarg etcètera de persones el dia de la primera comunió, o el dia de l'estrena d'un vestit nou.

Paral·lelament a les fotos també s'exposaren uns aparells fotogràfics, antics i tot el conjunt de l'exposició va despertar l'interès del nombre públic visitant. ♦

Grup de joves de la parròquia de sant Miquel de Lluçmajor

Et convidam a passar una vetlada agradable i divertida amb gent engrescada i alegre.

Si t'interessa vine al FOGUERÓ DE SANT ANTONI que es celebrarà DIA 20 DE GENER, a les 21 h. davant la rectoria.

També es vendrà LLANGONISSA, BOTIFARRÓ I SANGRIA per 400 PTA, a BENEFICI DEL VIATGE A TAIZE.

Venda anticipada de tiquets a la Rectoria. Dies 3, 4, 8, 9 i 10 de gener de 19 a 20'30 h.

També ens pots ajudar comprant paperetes a cent pesetes de la gran panera que es rifarà al mateix fogueró. ♦

La Palmera

es fasser

Histodiador Terrasa, 37
Teléfono 66 04 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

Encontre de Delegacions de l'OCB a Inca

Unes quaranta persones, en representació de quinze de les vint delegacions de l'Obra Cultural Balear als municipis de Mallorca, participaren el passat 2 de desembre a Inca a l'encontre anual de delegacions d'OCB.

El Casal de Cultura fou l'escenari de la ponència elaborada per Mercè Puig d'Inca, Miquel Company de Sant Joan, Carme Bennàsser d'Alaró i Coloma Julià de Llucmajor, amb la finalitat de trobar entre tots, formes de treballs i actuacions conjuntes destinades a consolidar l'ús de la nostra llengua i de la identitat nacional.

L'objectiu és que cada poble tenguí una delegació de l'OCB i la millor propaganda per incorporar noves delegacions a l'Entitat és poder demostrar que les que tenim funcionen, es comuniquen i s'obren a totes les opcions per

arribar a l'objectiu comú de treballar per la llengua i la cultura.

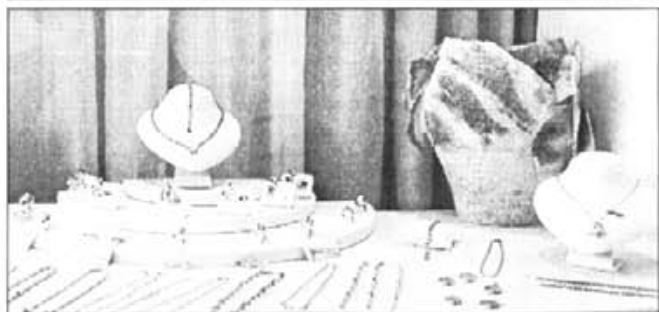
Abans de participar al debat tots els assistents feren l'itinerari organitzat per la delegació inquera: l'Ajuntament, l'església de santa Maria la Major, el convent de sant Bartomeu, el claustre de sant Domènec, etc. ♦

6

JOIERIA I RELLOTGERIA

A Llucmajor i a Sa Pobla
 visitau "CAS COTXER".
 Enlloc més no trobareu
 els preus tan bons ni
 la varietat que tenim

Plaça Espanya, n. 24 - Tel: 66 16 02 (Llucmajor) • C/. Ramon Llull, 42 - Tel. 54 19 65 (Sa Pobla)

Es construirà un institut a s'Arenal

Era el mes d'agost de 1970. Presentació dels jugadors del fundat U.D. Arenal, en el "Bar Los Creyenes".

Tomeu Sbert
Foto: Vicenç Tur

Un institut d'Ensenyament Secundari serà construït a s'Arenal. No és la primera vegada que en parlem, però ara ja es pot avançar que la ubicació estarà situada a la part de Lluçmajor, en uns terrenys propers al polisportiu cobert, dins son Verí.

El MEC fa mesos que demana els esmentats terrenys, ja siguin a la part de Palma o a la part llucmajorera. Allò que l'Ajuntament ciutadà ha ofertat no ha rebut el vist i plau dels tècnics corresponents: així, l'Ajuntament de Lluçmajor va oferir al MEC els metres necessaris per a la construcció i, si no sorgeixen imprevists, veurem prest el començament de les obres. Les paraules de Bartomeu Llinàs, director provincial d'educació, així ho fan pensar.

Llinàs va explicar que "considera prioritari i d'urgència dur endavant aquest projecte". Com a molt positiu podem considerar el que afegeix: "Ja no fa falta negociar l'assumpte amb Madrid, és inclòs al programa del MEC per al trienni 1996-99".

El creixement de la zona de s'Arenal amb el món del turisme dugué una gran transformació i la problemàtica que avui tenim, no solament en la tasca de l'ensenyança, sinó en més coses. És evident, ens agradi o no, que de seguir en el futur les línies mestres de dibuix actuals, els canvis per veure seran altament ostensibles i de gran transcendència.

Si Mallorca conté uns pobles de l'interior que, de cada any es veuen amb menys joventut, les respectives zones turístiques tenen l'efecte contrari, i és ben clar que instituts o escoles, centres de sanitat, residències, esglésies o dependències municipals incloses, o forces d'ordre públic,

per posar alguns exemples, de nova construcció o ampliació, es faran a llocs com s'Arenal. Una altra cosa ben diferent és discutir o valorar infraestructures, alçada d'edificis, pactes polítics, etc.

Turisme

L'any turístic ha estat bastant bo. No històric, però sí profitós. Es continua parlant de turisme de qualitat, quan s'Arenal es va decidir, ja fa anys, pel de quantitat. També passa que nosaltres, mallorquines, hem millorat molt el nivell de vida i els benestars socials. Això fa que estiguem més acostats al viure europeu i en conseqüència, del que ara baixa la qualitat, allò que els anys 50 valoràvem com a millor.

Notícies breus

-Els actes festius i religiosos de Nadal, Cap d'Any i Reis han estat

bons i alegres i, sobretot, plens de pau.

-L'UD Arenal continua en el darrer lloc de la classificació general. Ha millorat bastant el joc, però encara no basta.

-Es va inaugurar una nova Associació de Veïnats. Es diu s'Arenal de Lluçmajor i el local social és el carrer Bergu.

-Al Tennis Arenal, nodrida participació de truquers al campionat que, com cada any, coordina el senyor Segura.

-La Confraria del Santo Cristo de s'Arenal, celebrà una diada festiva a la Porciúncula. És presidida per Manuel Sánchez Covas.

-L'equip de Can Montes, s'Arenal, de volei, du una campanya plena d'èxits.

-La revista "S'Unió de s'Arenal" reproduceix un article de Manolo Santolaria, publicat al diari "Balears", rememorant dades i dates sobre la important i positiva tasca que dugué a terme, com a batle, Gabriel Ramon, al terme llucmajorer.

-Opinions diveses en el "todo incluído", modalitat turística. Una de les principals preocupacions és que davallarà (encara més) la qualitat.

-Aquest any que acomiadarem es compleix el 25 aniversari de la fundació de l'UD Arenal de futbol. Oferim una fotografia de fa un quart de segle. Eren els jugadors que formaren el primer planter: Escoto, Nadal, Oliver, Ondoño, Román, Baranda, Cossano, Daniel, Mateu, Pou, Benjamín i altres. Testimoni i petit homenatge a aquells iniciadors del futbol arenalers.

-De de s'Arenal, desitjam a tothom, feliç i pròsper 1996. Molts anys i bons! ♦

Llicència d'Obres per al Port de s'Estanyol

Francesc Verdera

Abans de Cap d'Any, segona decisió important de la majoria municipal PP-ASI: la concessió de la llicència d'obres per a l'ampliació del port esportiu de s'Estanyol. La llicència aconseguia llum verda de la comissió municipal d'Urbanisme i dies més tard, el batle signava el corresponent decret d'alcaldia que autoritzava les obres.

Els portantveus de l'oposició, PSOE i PSM, reaccionaren immediatament i acusaren l'equip de govern municipal d'actuar "de forma temerà-

ria" en concedir la llicència d'obres que dona via lliure als promotors per executar l'ampliació del port esportiu. Varen demanar al batle que no signàs el decret de concessió de la llicència, petició que no va ser escoltada perquè, al cap de pocs dies, Gaspar Oliver va complir el tràmit de la rúbrica.

El nacionalista Antoni Llompart va criticar la forma en què s'havia tramitat la concessió de la llicència, atorgada en contra d'una decisió acordada per majoria en una sessió plenària. Acord que establia impedir la realització del projecte del club nàutic.

Per la seva banda, el socialista Antoni Garcias advertia que la concessió de la llicència municipal d'obres atorga als promotors la possibilitat de reclamar les indemnitzacions pertinents en cas que es procedeixi a la paralització del projecte.

El batle, G. Oliver, va assegurar que l'equip de govern municipal "s'ha limitat a seguir les directrius marcades per l'informe del Consell Insular de Mallorca, que deia que l'Ajuntament havia de concedir la llicència d'obres".

Recentment, portantveus de la directiva del club nàutic han manifestat que els seus assessors jurídics han iniciat accions judicials contra veïns de s'Estanyol, per les acusacions sobre la pressumpta il·legalitat dels contractes de les obres d'ampliació del port esportiu.

Al mateix temps i mentre esperen que el Tribunal Superior de Justícia de Balears aixequi la suspensió de la concessió administrativa, socis de l'entitat i partidaris de l'ampliació han iniciat una campanya a les seccions de "Cartas al Director" dels mitjans de comunicació, tots alabant el projecte i afirmant que els detractors i els que s'oposen a les obres són una minoria.

Antoni Ginard, un cop aconseguïda la llicència municipal, va manifestar que el reinici de les obres estava pendent de la decisió del TSJB. "Decisió -va dir- que serà favorable i que es produirà en dies propers". ♦

FOTO CLAR

Perfumeria

Reportatges, Fotos d'Estudi Carnel... i una extensa gamma de productes de perfumeria

- OFERTES EN CAMERES FOTOGRAFÍQUES
- VENDA DE CARRETS

Carrer Nou, 8 - Tel. 66 06 32 - Lluçmajor

FORN DE PA I PASTISSERIA

Ca'n Lluç

Sant Llorenç, 78 - a - Tel. 66 06 69
LLUCMAJOR (Mallorca)

Concert de Nadal a Lluçmajor

Coral "Amics de la Música" i Orquestra de Cambra.

J. Salvà.

Foto: C. Julià

El dissabte dia 23 de desembre, a les 20.30 h., es celebrà el tradicional concert de Nadal al qual ens té ja acostumats aquesta Associació Musical dins el marc de les festes nadalenes. El *Convent* o església de sant Bonaventura, ple de gom a gom, fou l'escenari. Tot un repertori de nades clàssiques feren gaudir el públic d'una intensa vetlada musical.

El programa estava dividit en dues parts. La primera dedicada als grups orquestrals i la segona a les corals.

Actuà en primer lloc l'Orquestra de Percussió interpretant peces de sempre, com el *Fum, fum, fum*, *Campana sobre campana*, *Dime Niño* i la *Marxa dels Reis Màgics*.

Els arranjaments i la direcció eren a cura del professor Vicenç Fontelles.

Seguí a la percussió el Grup de Metalls, interpretant el *Santa Nit*, *El Trineu* i d'altres. El director del grup, el professor Josep Delgado, havia fet els arranjaments de les partitures.

Per finalitzar la primera part els Conjunts Instrumentals I i II ens oferiren un magnífic recull de nades i el deliciós *Nadal Blanc*. Tenen cura d'aquests conjunts n' Andreu Julià i en Ferran Vaquer.

Encapçalà la segona part la Coral Infantil i Juvenil, formada per alumnes de Lluçmajor i de s'Arenal. *Sant Josep fa bugada* i *Nadal, Nadal* fruïren de la boca dels més petits i petites per a goig de pares i padrins. La seva directora, com sempre, era Na Pilar Noguera a la qual desitjam molta paciència per continuar la seva tasca amb els

alumnes més novells.

I després dels petits i petites..., els més grans. La Coral "Amics de la Música" escampà les seves veus amb acurades interpretacions de cançons populars. *Ha nascut el Déu infant*, *No-ni-no*, *Dorm Jesús en Pau* i d'altres nadalenes foren magníficament interpretades per la coral. Com l'any passat, hi actuaren de solistes els alumnes: Isabel Caltany, Miquel A. Parera i Catalina Salvà. Al piano na Catalina Nadal. Dirigeix la Coral, el professor Sebastià Melià. Tots ens alegrem de veure una coral que creix amb nombre i perfecció.

Per finalitzar el concert unes intervencions mixtes. La Coral "Amics de la Música" juntament amb l'Orquestra de Cambra ens oferí el *Joia en el món*.

Com a cloenda del concert totes les agrupacions

corals esmentades i el públic sumaren llurs veus amb l'*Adeste Fideles* i *Santa Nit*. Els directors: en Sebastià Melià Mora i en Ferran Vaquer Silvar.

Un concert de Nadal "total", en participació del públic i tot. Felicitacions, doncs, a tots els qui l'han fet possible: professors, alumnes (i els pares), els amics i amigues de la Coral, Junta Directiva i altres benefactors. És un bon motiu d'alegria nadalena l'arrelament de la música al nostre poble. Desitjam que la música esdevengui mitjà d'expressió múltiple: artística i humana.

Des de l'Associació Amics de la Música us desitjam a tots un venturós any nou i nosaltres aprofitam per demanar-li més sensibilitat política de l'Ajuntament vers la cultura; la germana pobríssima dels pressupostos municipals. ♦

CARNISSERIA □ XARCUTERIA

ZANOQUERA
GARCÍAS

Plaça Espanya, 62 - Tel. 66 13 02 • LLUCMAJOR (Mallorca)

La protesta dels alumnes no frena la fusió dels instituts de Lluçmajor

F. Verdera
Fotos: C. Julià

Uns tres-cents alumnes dels instituts de Lluçmajor, majoritàriament del "Maria A. Salvà" es varen manifestar el passat 22 de desembre davant la delegació del ministeri d'Educació per sol·licitar l'ajornament de la unificació dels dos centres d'ensenyament secundari.

El director provincial del MEC, Bartomeu Llinàs, va rebre el seu despatx alguns integrants del consell escolar de l'institut Maria A. Salvà i a una representació de l'APA del mateix centre, els quals li sol·licitaren una vegada més l'ajornament de la unificació.

El director provincial, segons els representants de l'alumnat, va insistir en la seva postura que la unificació ja estava decidida. En paraules de Llinàs,

els problemes que pot suscitar la unificació dels instituts Maria A. Salvà i Pere de son Gall, no seran greus i "es reduiran a un o dos anys".

B. Llinàs va assegurar que el procés de la unificació continuarà endavant i que "la fusió és la millor solució per a l'ensenyament", tant per a Lluçmajor com per a la comarca, i va anunciar també una reunió, per celebrar a començaments d'any, per tal d'informar els diferents estaments afectats (professorat, alumnat i APAS).

Segons el director provincial del MEC, la fusió dels dos instituts de Lluçmajor, d'àmbit comarcal, serà efectiva des del moment de la seva publicació al Butlletí Oficial de l'Estat, perquè ja ha estat aprovada pel Ministeri.

La petició d'ajornament de la unificació fins que la LOGSE es trobàs totalment implantada al procés educatiu dels instituts, així com la possibilitat d'esperar l'entrada en servei dels nous instituts que el MEC té previst de construir en els municipis veïnats ha caigut en sac foradat; per això, la unificació serà efectiva, segurament, en iniciar-se el proper curs.

Un macrocentre

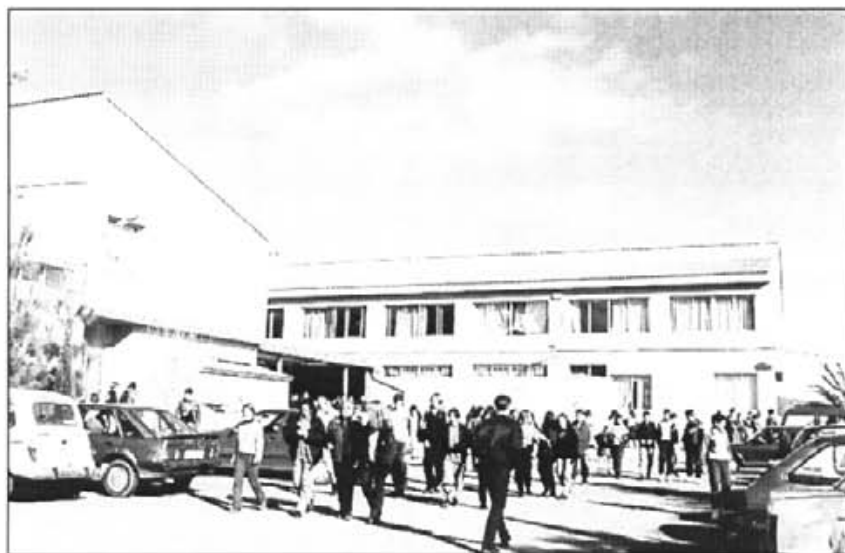
Els problemes anunciats de massificació, resultants de la fusió dels dos centres, ja saturats actualment ja que la capacitat del Maria A. Salvà és de 500 places i compta amb una matrícula de 600 alumnes i el Pere de son Gall té una capacitat de 300 places i acull més de 600 alumnes, són minimitzats per Llinàs, en considerar que la resultant

Institut Maria Antònia Salvà.

d'un "macrocentre és relativa" perquè el proper any ja entraran en servei les primeres unitats de l'institut de Campos i per al 1997 està prevista la inauguració del centre de Santanyí.

Professorat i alumnat dels centres llucmajorers insisteixen a criticar la precipitació del ministeri d'Educació quan concreta la unificació. Consideren que no han rebut del MEC la informació adient per tal de planificar una fusió que es concretarà en un sol centre. Més de mil tres-cents alumnes i un centenar de professors serà el resultat d'una unificació que, tot i protesta escolar, només està pendent del tràmit de la publicació al BOE. ♦

Institut Pere de son Gall.

Crítiques d'EU a la gestió de l'equip de govern

Arnau Tomàs
Foto: Coloma Julià

El diumenge 17 de desembre es va realitzar un acte públic al Teatre Recreatiu, organitzat per Esquerra Unida, i que s'inclou dins la denominada campanya de mobilitzacions.

En primer lloc va intervenir Miquel Mascaró, qui va explicar la campanya de mobilitzacions ciutadanes impulsada per conèixer l'opinió dels electors sobre els diferents problemes de la Comunitat i de la localitat. Quant a Lluçmajor, va denunciar el fracàs urbanístic del centre de simuladors de vol, del complex de Son Antelm i del polígon industrial.

El president local d'EU, Manuel García, va criticar "la manca de transparència democràtica de l'actual govern municipal a l'hora de confeccionar els pressuposts, sense tenir en compte l'opinió d'altres partits i dels ciutadans".

També es va manifestar en contra de l'ampliació del club Nàutic de s'Estanyol, donant suport als veïnats que lluiten perquè no es realitzi aquesta reforma.

La diputada d'EU, Margalida Thomàs va afegir que promouien aquesta campanya de mobilitzacions "per recollir suggeriments i iniciatives dels ciutadans per dur-les al Parlament i a la resta d'institucions". També va criticar tant al PP com el PSOE. Del govern socialista va afirmar que "la seva gestió ha estat negativa", destacant l'atur, la corrupció i el terrorisme d'Estat, tot això traduït en el descens del ciutadà.

El públic assistent va responsabilitzar aixímateix l'Ajuntament de les deficiències de cobrament del cànon de la recollida de fens, de l'excés d'augment dels impostos i del pèssim servei del Centre de salut. ♦

Manuel García, Margalida Thomàs i Miquel Mascaró.

TALLERS MARINA
AGENT OFICIAL PEUGEOT

406

C/. MARINA, 104 - TEL. 66 05 21
EXPOSICIÓ I VENDA: C/. MARINA S/N. - LLUCMAJOR

Restaurant

Gran Via

Noces - Banquets - Comunion
i Bateigs

Informació: Tel. 66 03 17- LLUCMAJOR

Quatre mots

Maria Fullana, de la Confiteria Ca'n Manresa

Coloma Julià

-Per què heu decidit que la Confiteria Ca'n Manresa continuï la seva tradició?

-Podríem dir que la confiteria de Ca'n Manresa és, en certa manera, un dels comerços emblemàtics de Lluçmajor - aviat tindrà 50 anys d'existència- i que la tradició i arrelament que ha assolit a Lluçmajor i a altres pobles veïnats és ben important. Per això hem volgut mantenir aquesta tradició.

-Quins són els productes més característics d'aquesta botiga?

-Des de sempre Ca'n Manresa s'ha caracteritzat per la venda de diversos productes; uns tenen sortida tot l'any, com el cafè mòlt al moment, els bombons, les espelmes, les fruites seques... d'altres només es venen determinades èpoques de l'any: confits per Setmana Santa, espècies per matances, espelmes per Tots Sants i torró i fruites confitades per Nadal.

-La clientela té preferències per alguns productes determinats per Nadal?

-Els productes més característics de Nadal solen ésser aquells que es necessiten per a la producció casolana de torrons, torrats o cruus i massapans.

La fruita confitada, el sucre pols, les neules, la cobertura de xocolata, el coco ratllat i l'encarabassat són els

productes estrella de les festes.

-Com vos ha rebut el públic llucmajorer?

-Molt bé, ha estat una cosa inesperada, sobretot per Nadal, segurament per la inexperiència en aquest tipus de comerç ens hem trobat amb més feina de l'esperada. En general la gent ens ha rebut amb molta d'il·lusió quan ha vist obert de nou. ♦

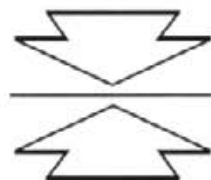
12

**CENTRE RECONeixEMENT
MÈDIC - PSICOLÒGIC**

Antoni Isern Oliver

CERTIFICATS MÈDICS
PER AL PERMÍS DE
CONDUIR I D'ARMES

OBERT ELS DILLUNS
de 17 a 19'30 hs.
C/ Antoni Garcias 1-A
Tel. 66 22 82 (Lluçmajor)

METGE OCULISTA

Dra. Núria Busquets
(EQUIP CLINICA JUANEDA)

CITA PREVIA
Tel. 66 22 82 - 28 94 58

Enquesta

-Com vos ha caigut la grossa de Nadal?

Joan Boscana Sabater

-Ens ha caigut molt bé, no l'esperàvem. Els nins van a Taekwon-Do i quan vaig anar a pagar la quota mensual, m'ofereiren paperetes. Normalment no tenc costum de jugar a la loteria però aquesta vegada en vaig comprar mil pesetes, així que s'ho ha pagat. ♦

Antònia Julià Hostaleria

-Si voleu que vos digui la veritat, encara no m'ho acabat de creure. A poc a poc, ens farem la idea però de tot d'una no l'ho creus. El nin va a Taekwon-Do i la nina a Aeròbic, així que la sort ens ha vengut d'ells. Estam molt contents. Ho vaig saber tard i quan vaig ser aquí vaig veure que el meu home havia comprat tres paperetes, i jo en tenia dues. Creia que només teníem les meves, però varen ser cinc i això són molts més doblers. ♦

José A. Rodríguez Boutique del Perro

-Imaginai-vos! Ens ha anat super-bé, podrem posar la botiga en condicions. És als meus pares que els han caigut 30 milions i tots estam molt contents. ♦

Margalida Trobat Perruquera

-Estam molt contents, perquè sempre hi ha forats per tapar. Comprarem dues paperetes al Taekwon-Do i ara trob que n'hagués pogut comprar més. Jo m'ho diu el meu home: "sempre vas de míques!" però ell és més comprador que jo. Quan el gimnàs estava al carrer de Santa Cándida, l'altre any, ja varen guanyar i enguany jo també en vaig comprar, just perquè si tothom guanya, llavors et sap greu no tenir-ne tu. Això no tornarà a passar mai més. ♦

Magdalena Vanrell Mestressa de casa

-Ens ha caigut beníssim!. Una monada! No ens ho esperàvem de cap manera i encara no ens feim la idea. En Toni no havia comprat les paperetes aquí, al Taekwon-Do, i quan va arribar de la feina em va dir que al Coll d'en Rabassa era una festa i jo, que venia de plaça, li vaig dir que a Lluçmajor també havia tocat i això va acabar assuaxí. Al cap d'una estona vàrem mirar les nostres paperetes i també vàrem haver guanyat, en el nostre cas, 3.200.000 pta. ♦

Bernadí Vives Vigilant jurat i monitor de Taekwon-Do

-Ha estat una sorpresa perquè quan jugues no penses mai que guanyaràs, encara que en tenguis la il·lusió. L'alegria més gran és de veure els altres també han guanyat: ma mare, la sogra, les meves germanes, els amics, els pares dels nins que vénen al gimnàs. No penses tant en el que has guanyat, en el meu cas 16 milions, sinó en el que han guanyat els altres. I també em dona molta alegria veure com els amics estan contents de la teva sort. ♦

Quaderns de Fum Major

Lo somni (o cinema blanc, cinema negre)

Miquel Cardell

Les veus angèliques del disc de moda, Ossifar unplugged i a peu amb els Blauets de Lluç, canten "El camí no que lleva a S'Extañó, porropopom, porropopom, baca hasta el mar que el semento cubrió, porropopom, prropopom, y yo le llevorr mí vicco tambor, porropopom, porropopom..." El rei Herodes, amb veu de baix, fa un rap: "Que te pareix secretari lo que surt en es diari...". Carrasquillo, amb uniforme de xòfer de la División Azul, atura el Mercedes militar amb rodes d'eruga damunt les costes. Baixa el vidre de la finestrella posterior i Herr Kasper, condecoradíssim, però amb cert esquinçament a l'uniforme que parla de batalles perdudes, de documents secrets precipitadament cremats a les fortificacions d'un règim que feia comptes durar mil anys, fa un gest d'assentiment quan Herr Kinard l'informa dels progressos d'alguna cosa que deu tenir a veure amb les barreres de fil de pues que tanquen, en zona de ningú, una multitud de persones amb curiosos uniformes que són alhora de presoners i de cambres, venedors de souvenirs, fematers, mentre, passant baix d'un gegantí arc de triomf amb la divisa "Ciment macht frei", una caravana de camions i tanes aboca a la mar de S'Extañó tones de ciment i les roques en que s'ha convertit a cop de barrubí d'interès social el Puig de ses Bruixes, i escamots de francitiradors serbis declaren persona non grata els dissidents que gosen badar boca... quan una de les moltes motos que petardegen impunement pels carrers de la vila desperta el somniador, que, encara mig enta-

banat, pensa que potser convindrà anar més alerta amb les panxades de sopa farcida i escaldums i ensaïmada i torrons, que llavors passa el que passa.

***

La becada imprevista l'ha tomat mentre s'enfrontava el paper en blanc i a l'immens cansament de tornar envestir la variació del tema de sempre. Que hauria de començar més o manco així:

Tant com va esperar el nostre democràtic batle a l'hora d'aturar les obres del Cul Nàutic de s'Estanyol, malgrat li empenya un acord de l'Ajuntament en ple, i a pesar dels arguments jurídics en contra que, com a poe, aconsellaven i permetien sense forçar gens la raó ni la legalitat romandre a l'espera i ajornar la llicència d'unes obres que, si tothom havia dit ver, no agradaven a ningú. Tant com va fer el paper de l'home de seny, que

tot s'ho vol pensar set vegades set pics i troba escassa tota precaució, per aturar els camions que ja espenyaven la costa, i ara, a l'hora de concedir la llicència d'obres, tira pel dret fora mirar prim, endavant les atxes i les vexilles, passant-se pels dallonses l'acord de la plenària -que l'obliga!- i la suspensió judicial, i els incomptables dubtes sobre la viabilitat, legalitat, conveniència, acceptació d'un projecte que privatitza la mar i, en nom dels interessos d'uns poes, es carrega les gràcies essencials del darrer lloc d'estiu quasi idíl·lic del municipi.

Però està cansat, tot i saber que la insistència, la constància, són la millor arma que ens queda quan pareix que tot està decidit darrera el camuflatge del bunker de la legalitat, a subterranis només imaginables, deduïbles...

***

Mira el rellotge i se n'adona que, mentre escriu, en dijous de desembre, està a punt de fer cent anys justs d'aquell moment històric de la primera projecció dels germans Lumière: cent anys de cinema, de fàbrica de somnis, d'un enginy curiós que esdevindria aviat un negoci portentós, una eina de control de masses, un dictador de somnis, però també un art, un mecanisme expressiu d'immenses possibilitats per esmolar la mirada humana sobre el món i sobre la mateixa humanitat.

Recorda el padri acompanyant-lo, infant, a dormir: -au, al cine blanc! i sap que li agradaria parlar d'aquestes coses, del cinema dels somnis i els somnis de cinema, i que també a aquests desigs elementals arriba, dis-

torsionadora, la violència forasenyada d'una política que passa ànsia que no sia la mateixa que aquests dies posa als diaris les concessions a dit a socis o amics del poder autonòmic de feines de l'autonòmic Ibasan per valor de centenars de milions de pessetes en menys de cinc anys.

***

Voldria evocar l'esplendor imaginat i local d'aquelles vetlades a l'aire lliure al Principal, rescatar de la memòria el vellut verd del Teatre Mataró, que li vé a la memòria llegint una cita del que publicava *Es Gallet* el catorze de gener de l'any 22. i retreu Miquel Sbert al llibre **Cent anys de cinema a les Illes**, que acaba de publicar el Centre de Cultura de Sa Nostra:... *Es cine Mataró, en lloc de projectar pel·lícules lo que fa es cansá sa vista donant negrura contínua y a pesa de tot es públich ha de está sense poré di ni piu.*

¡Mas claro! va cridá un espectador Aquí hem de fe menos renou, li va amonestar un municipal.

¡Que putes, això es massa fosc! Es molt raro qu'es batle que es amante d q no es produeixin alborotos, no s'hage tamu de s'escandol que e promou cada diumenge a sa taquilla perque en Biel de sa Viuda, es taquillé, no li dona la real gana d'obri mitja hora antes y per n formá cola tot son sempentes, escandol i trepitjades, sense torná es canvi. Es públich no sap ahont aná a pasá el rato y es veu obligat a mata s'araña en es cine.

***

Li hauria agradat especular amb la possibilitat que a la vila també s'hagin donat moments de glòria, precursor d'aquella "Gloriosa hazaña del cipote de Archidona que va pregonar el Nobel que ara guanyava, a força de forces, el Cervantes, i que retreia el Foch i Fum l'any 23: *S'acaba sa serie, s'encengueren es llums y ella encara agontava sa candela encesa d'es seu quebranto. Sa sogra s'hen temé y dissimulá es cas per no doná un escandol, així matex creec que li pega una pessigada, però s'apaga es llum, se torná encendre sa candela y... allà*

a hont mos pensavem que no hey pluvia, no hey podían estar de goteras...

***

El xubec, però, la ressaca festiva, no perdona, i manco quan es mescla amb coses amb que no s'hauria de mesclar, com és ara la indignació cívica i el protagonista d'aquesta història beca novament, mesclant lectures amb somni:... *Que putes axò es massa fosc!... Aquí hem de fer menos renou, li amonestà un municipal... Sa sogra se'n temé i dissimula per no donar un escandol... allà on mos pensavem que no hi plou, no hi podem estar de goteres...* Al cine en blanc i negre del somni, Hercules Poirot, mostatxet lluent de pomada, vestit amb un dandisme passat de moda, interroga els sospitosos al que deu ser l'escena final d'un melodrama que té lloc davant la mirada atònita dels fills il·lustres a la Sala d'actes de la Casa de la Vila:

-Facin treballar la matèria grisa, abans d'embranchar-se en sospites indemostrables, per males d'empassar que sien certes aparents rodes de molí... que no hi deu haver un informe jurídic del secretari, obligat pel seu

càrrec a la imparcialitat, sobre la conveniència de donar o no donar, de donar ara o resolt els dubtes que hi pugui haver, la llicència famosa? O hi ha cap testimoni disposat a declarar, per exemple que el batle hagués pressionat aquest funcionari, jo que sé, a crits dins el seu despatx, posem com a hipòtesi en pla Jerry Lewis? Hi ha algú capaç de posar en solfa l'eficiència i honestat d'aquest professional i acusar-lo d'admetre pressions, no denunciar-les, i plegar-s'hi?

I encara més -segueix l'home del bombí, gratant-se dissimuladament la calba- no hi ha un informe tècnic de l'arquitecte municipal? Bastarà mirar l'índex preceptiu del corresponent dossier, clar que si no hi ha aquest índex, la cosa es complica, però deu existir un informe de l'arquitecte, o si n'hi ha més d'un hi deuen figurar tots, a fi que el contribuent pugui saber el què i el qui, i el polític actuar d'acord amb la naturalesa de

les coses i no amb decisions prèvies per a les quals els informes només són coartades, o si algun hagués desaparegut accidentalment, bé deuria haver-n'hi a part o banda còpies que pugui retreure l'interessat...

No, senyors, no, Hercules Poirot, jo mateix, el més gran detectiu de la història, sap que a vegades les coses no són el que semblen, però també sap que són les proves, els papers, els testimonis allò que permet denunciar una malifeta com a tal; que dic, permet, obliga! no hi valdria en un cas com aquest, donar-se de baixa i fer-se el loco... les sospites, les deduccions, per lògiques que sien, i per molt que sobrin detalls, coses que no quadren, per provocar-ne de tota casta, només són processos mentals, fills de la complicada psicologia dels humans, que pot no haver encertat el mètode... Sí, les idees, les idees, però les proves, ah, les proves, els testimonis, l'honradesa... I no em retreguin sofisticats arguments que tan possible és defensar blanc com negre davant una situació precisa... La veritat, com que acaba per saber-se, és millor que es digui en veu alta... tota la veritat, res més que la veritat... o els dubtes raonables que són l'únic camí de la ment

desorientada davant la natura poc entenedora dels fenòmens d'aquest món... Aquí tornen a passar dues motos competint en un impune i consentit concurs decibèlic i el somni s'enterboleix, una veu en off recita títols de pel·lícules, en to de trailer (*Chicago, años 20... Dodge City, ciudad sin ley...*) mentre el protagonista d'aquest relat imaginari s'agita, gruny, esbufega i canvia de postura a la butaca.

***

Ara el decorat és una ciutat enmig de la garriga, amb faroles enceses, groguenques dins la nit humida, carrers asfaltats, monument inaugural: amb tot excepte edificis, una cosa com el Polígon Industrial nostrat, les tortugues ninja es miren la feta, un funcionari d'agència autonòmica treu els comptes del dèficit, algú està malalt, vomita molt, l'Ajuntament aprova l'augment de l'edificabilitat interior dels edificis inexistents, el lloctinent del gavet diu Nosaltres sempre feim cas de la Interventora, i la funcionària al·ludida fa un gest que a la Tele-Llucma haurien de passar per la moviola, mentre els regidors atònits miren Grouxo Marx, amb el puro i el xaqué que dóna voltes a la sala amb les seves passes d'ocellot mig acalat:

-El problema, senyors regidors, senyors digeridors, és la primera part contractant de la segona part, sempre ha estat igual, això, o era la primera part contractant de la primera part? Mirin-me a mi, que vaig sortir del no res per anar a caure a la misèra més absoluta, però això sí, mai no m'he fet soci d'un partit on admetin gent com jo... no en mancaria d'altra, ja li vaig dir a la Milionetis? Tant tens, que no veus que t'estim? Chico Marx, s'asseu a la taula presidencial i afegeix: - Si l'arriba a abraçar més fort ja l'hi hauria estat darrera, com un pacte de ciment, i això per molt que es posàs pòlvores al nas. Mirin, ara ve el Batle Mut (apareix Harpo -era Harpo, el mut? ara m'he embullat) digui senyor batle inexistent, vostè hauria signat la

llicència d'obres?- Harpo toca la botzina: Mec mec.

-I, continua Chico, si la plenària hagués acordat prèviament fer el possible per aturar les obres, i hi hagués pendents sentències judicials...? Harpo -Mec, Mec!- posa en marxa un vídeo d'El rei lleó, doblat al català a una agència de Brokerval amagada dins el túnel de Sòller per un grup clandestí radical sense permís de Disney: Simba i el fantasmètic Kasper canten amb entusiasme *Hakuna matata, cap problema, si l'oposició et toca els collons amb el Club i el deute, cap problema, si el poble es manifesta, cap problema, si el projecte no és el*

que havíem dit que defensariem, cap problema, Hakuna Matata" El batle crida els municipals perquè aturin l'aparell, però Grouxo, enfilat a una palera ja crida Més llenya, que això és la guerra, Chico es vesteix de Nin de San Ildefonso, segurament encomanat pels substanciosos esquitxos que ha deixat a la vila la Grossa nadalenca i profereix amb el cantussol habitual: Cincuenta millones de peseeetas! i Grouxo menant una gran palera comença les obres per reconvertir el

Polígon en nou camp de regates privat del Cinturó de Xaletoides, mentre a Madrid algú aprova una llei segons la qual fer, o deixar fer o incumplir el deure d'aturar il·legalitats urbanístiques serà delictes de codi penal, igual que robar una cartera...

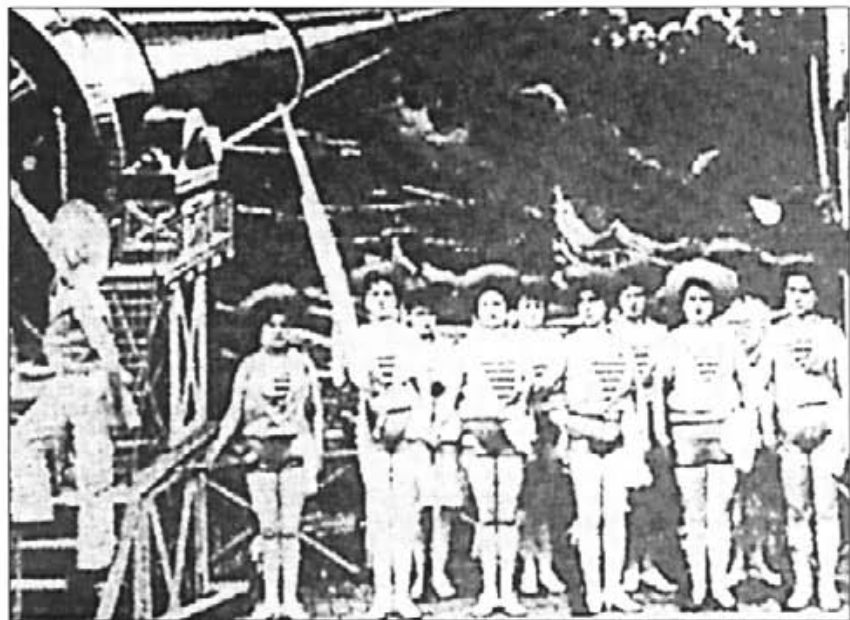
***

El nostre somiador es desperta suant, surt a estirar les cames, esquivant bicicletes en direcció prohibida, motorets amb dos passatgers que auguren futurs dols familiars i el mega parking local sense lloc a les accres i arriba a plaça, a contemplar el gran supositori galàctico-nadalenc -o és un pirulí? o el monument a les llibertats?- i imagina que enguany, enlloc dels Reis d'orient perventura arribarà l'emperador de les Galàxies. Es demana com ho farà la gent que vagi a la plaça a rebre la comitiva per veure el balcó, entre tanta llumenària. Algú l'escomet: -Que saps res d'una possible carta del Club Nàutic de s'Estanyol dient que ja no hi ha problemes per tirar envant i datada el dia del pacte -No, no sé res, i llavors, que no varen dir que no hi entrava el tema del Club? Una cosa deu ser tenir set pams de morro i l'altra destapar un joc tan esqueixat i inexistent, vols dir que algú pot ser tan ase i passar-se pel forro el personal d'aquesta manera, ea, barret!

***

Torna a casa, agombolat per un glop de palo Ripoll del Colon: no deixa de ser curiós que mossèn Alcover publicàs el primer volum del seu monumental aplec rondallístic només un any després de la invenció del cinema. Aquest el substituiria com a dipòsit i motlle de l'imaginari popular, a mesura que la tradició oral s'anava esborrant, el mercat de somnis ens ensenyava noves maneres de viure -i ho feia, coses de la política, en castellà. Ho segueix fent en bona mesura, i aquí Walt Disney no pensa a ser políticament correcte i respectuós amb les

bruts de rètols estranys... Un vent xore i assassí destraleja aquesta Illa... Caravanes de cucs envaeixen Les Illes... L'horitzó va poblant-se, entre brossa, de runes... Ah, si foll d'amor Llull tornés ara i veiés l'esquelet deformat d'aquesta illa i el mar fet eixorea Babel d'obscurs mots despectius... Són veres, doloroses profecies del present que vivim i el futur que ens fan i deixarem als nostres fills, que potser ens sien estrangers, pensa, mentre s'enfronta a la pàgina en blanc demanant-se si s'ho paga seguir escrivint la queixa, el dol, la denúncia, les raons de sempre i torna a la dolorosa evidència del poema que li parla de paratges coneguts, mentre "... en filera, pel full, abaltits i malalts, plens de pena i rancor, passen faunes que fugen". ♦

minorities. Ara, en Joanet de l'Onso s'assembla a Silvester Stallone, el dimoni és el vampir de Dusseldorf, Nosferatu, Fredi Kruger, Alien... en Bernadet fill de viuda nom Errol Flynn, John Wayne o Luk Skywalker, i En Mirando ha tornat un Terminator bon al.lot... i segurament molts de nins mallorquins, cinturó negre de Mega-Nintendo power driver, no entendrien ni una paraula del mallorquí pagès, del bell i lul.lià català de la Mallorca preturística que viu i espurteja a les rondalles.

***

Amb estrelles als ulls/ salabrosa la sang/ em rebel insurgent/ contra els bàrbars natsals/ que han omplert de neguit/ sunya, nafres, gargalls/ el tresor de la llengua"... ha cercat refugi en la lectura, en la poesia de l'amic menorquí Ponç Pons, aquests dies que la intolerància, la ceguesa voluntària i la mentida de sempre tenen publicitat madrilenya i fatxa a l'ABC. Al llibre Estigma d'aquest poeta hi troba que als USA també hi deu haver radicals que creuen en els Països Catalans, com la Seneca Review, que publica antologies com Poems from the Catalans Lands.

Troba als versos del poeta menorquí sensacions doloroses que coneix i compartim molts d'illenes, rabiüts, impotents a vegades, enganyats per un teatre d'ombres i simulacions i rituals de coartada:... *el paisatge de l'ànima/ que han romput i ara evoc amb el cor ple de tima... Parlaré de la pluja/ menorquina i humil que ensopega afrontada/ per deformes carrers*

VIADIRA - SIRVENTÈS DE S'ESTANYOL

*(O DE QUAN LO BAILE N'OLIVER PREFERÍ ESCRIURE
LÓ SEU NOM A LA CRÒNICA NEGRA ABANS
QUE A LA LLEGGENDA EXEMPLAR I SIGNÀ
LA DESTRUCCIÓ DE S'ESTANYOL)*

Diu n'Oliver que no vol ésser Mut,
però fa el sord, el cec i l'animal.

Ho diu ben clar: -Jo som el Tamborer,
i a S'Estanyol redobla el funeral.

Mentre fa el sord, el cec i l'animal,
En Ginard tira envant el seu bunyol

i a S'Estanyol redobla el funeral
enterrant-nos la mar sota el respol.

En Ginard tira envant el seu bunyol
mentre el tambor fa ritme de guinyol

i ens enterra la mar sota el trespol
oblidant l'ensopec electoral.

Mentre el tambor fa un ritme de guinyol
diu N'Oliver que no és el batle Mut

oblidant l'ensopec electoral
i compra un vot molt fàcilment venut.

Diu N'Oliver que no és el batle Mut:
vol ser l'enterrador de S'Estanyol

Lo Gaiter de Fumma-York

I ara també al SUPERMERCAT PROHENS de
 dilluns a divendres de les 17:30 a les 19:30
 hores Tel. 12 01 64 • LLUCMAJOR

OFERTES GENER - FEBRER

NOVA YORK

Aviò, anada: 19.500.-
 Anada i tornada: 33.500.-

CANCUN

7 nits a partir de 67.500.-

CUBA

7 nits a partir de 59.500.-

CARTAGENA DE INDIAS

7 nits a partir de 69.500.-

SANTO DOMINGO

7 nits a partir de 59.500.-

C/ Maria Antònia Salvà, 38
 Tel. 44 22 50 • Fax. 26 90 00

SARENAL

Cartes

Sra. Directora:

Darrerament s'ha publicat a la vostra revista una carta en la qual directament es fa referència a aquest Centre de Salut.

És cert que, sobretot a primera hora del matí, els telèfons es troben bloquejats per la gran afluència de cridades. S'ha de tenir en compte que tots els dies es reben com a promedi, i només per sol·licitar cites per a metges, infermeria i comare, més de 300 cridades. Hem col·locat al centre nombrosos anuncis, i aprofit l'ocasió per insistir, que seria molt convenient que les cridades per sol·licitar cita que no sigui per al mateix dia, es fessin durant la jornada laboral (fins a les 19.00 hores).

Lamentam que algun usuari es pugui veure tractat de forma incorrecta per nosaltres, cosa que intentam evitar de totes les maneres possibles; també estam segurs que quan consideram que som nosaltres els tractats incorrectament per l'usuari, aquest també ho lamenta profundament.

Creiem que és possible solucionar els conflictes que es puguin produir en el futur si, donant mostres de civisme per part de tots, sabem disculpar allò que pugui semblar en algun moment, maneres no adients, pensant que la pressió que cada un pateix, sigui per l'acumulament, la dificultat i la transcendència del treball que realitzam o per l'angoixa que sabem que suposa sempre una malaltia.

A continuació oferim telèfons d'interès per als usuaris:

Centre de Salut de Lluemajor
Telèfons cita prèvia: 66 29 00 / 66 23 04
 El mateix dia de 8'00 a 9'30 h.
 Dies successius de 8'00 a 19'00 h.
URGÈNCIES: 061/ 66 14 11
 A qualsevol hora. ♦

Afectuosament

El coordinador del Centre de Salut Migjorn.

BAR - CAFETERIA

CAN LAMPINO

- Menús casolans diaris
- Gran variació de plats combinats
- Pizzes casolanes fetes al moment
- Tapes variades
- Carn a la brasa
- Terrassa amb jardí

C/ de Gràcia, 59 (Lluemajor)

**Servei de begudes
 i menjars de qualitat
 a bon preu**

Avda. Carles V
 Tel. 66 11 17

Xerrades de cafè

Les festes de Nadal i altres qüestions

Un que escoltava

- Com han anat aquestes festes?
- Molt bé, perquè hi ha hagut salut, que és allò més principal.
- I també les coques i la menjua, que no han faltat.
- És que això tampoc no pot faltar, perquè si no compràssim al manco algunes coses que els supermercats i altres negocis ens ofereixen cada dia en fullets, la societat de consum quedaria aturada, i seria la seva ruïna.
- Però també la nostra, si compràssim tot el que ens ofereixen a les rebaixes.
- Vosaltres només parlau de menjar, però jo crec que les festes de Nadal són qualque cosa més.
- Sí, però avui en dia l'aspecte religiós, que és el principal, crec que passa a segon terme.
- O a cap lloc, perquè crec que n'hi ha més que van de bauxa que no a matines.
- La millor cosa és combinar-ho tot un poc.
- Quant a les matines, vaig anar a les de la Parròquia i em vam semblar molt llúides.
- Home, és que si quan encenen tots els llums, ho són sempre, brillants.
- I ja que parlem de llums, trob que la nova il·luminació nadalenca de la Plaça m'agrada més que l'any passat.
- A mi també, aquesta estrella nadalenca és més representativa que no aquelles bombetes que altres anys enrevoltaven la plaça, que pareixia que organitzaven una revolta.
- I que n'hauran estalviat, de quilowats, el nostre Ajuntament, ara que està, diuen, en bancarrota.
- Amb aquest doble detall, idò, els haurem de felicitar!
- Ara veurem què diran els Reis d'Orient, sobre això, perquè ells no se'n perden cap, de novetat...
- Mem si enguany ens donaran la sorpresa i entendrem el seu parlament damunt el balcó de la Casa de la Vila, sen-

se necessitat de traductor.

-És veritat, perquè si el Papa, des del balcó del Vaticà, sap saludar els feligresos en totes les llengües, no veig per què els Reis no han après encara el mallorquí.

-I més ara, que el President del Govern Balear és partidari que tots parlem el català abans que no el castellà.

-També veurem què ens diran, del Polígon Industrial...
-Però si vénen sempre de cala Pi, i no el veuen, el Polígon...

-Això no vol dir que sempre hagin de desembarcar al mateix lloc.

-Jo en vaig sentir un, que per cert no era cap Rei, que va dir que el Polígon industrial de son Noguera pareixia "un pastís d'aniversari amb les espelmes enceses".

-Aquest devia ser qualque polític de l'oposició.

-Que no deu creure gens en els Reis...

-Ni en miracles municipals... ♦

PERRUQUERIA PUIGSERVER

HORARI: De dimarts a divendres
de 9 a 12 i de 15 a 19

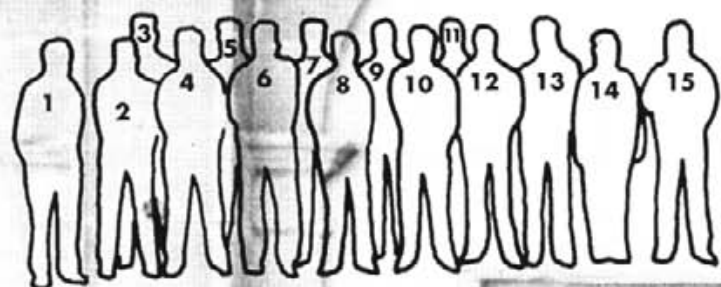
Dissabtes
de 8 a 17

C/. Orient, 8 - Tels. 66 20 08 - 66 11 12 - 64 05 14

CAMISETES
XANDALLS

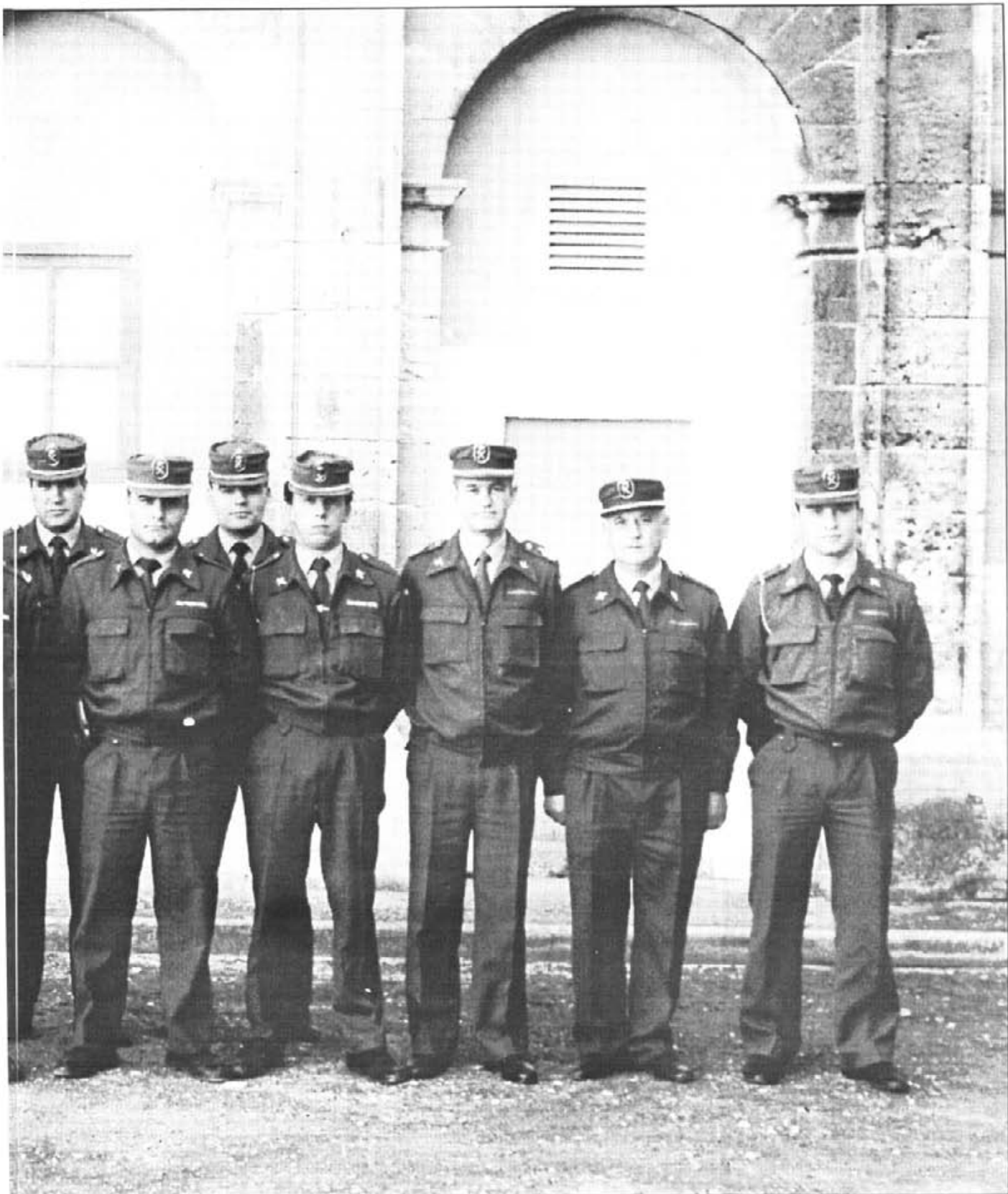
PLAÇA 18
serigrafia

PLAÇA ESPANYA, 18
07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)
TELÉFON 66 04 22

Mans a la feina

**Guàrdia
Civil**

- 1.- Guàrdia 2n, Anatolino Rubio Martín
- 2.- Guàrdia 2n, José Montalvo Mercado
- 3.- Guàrdia 2n, Manuel Utrilla Resa
- 4.- Caporal 1r, Juan Ramón Gamero Fraire
- 5.- Guàrdia 2n, Francisco González Torres
- 6.- Guàrdia 2n, Francisco Mengibar González
- 7.- Guàrdia 2n, Fernando de los Galanes Díaz del Campo.
- 8.- Capità, D. José Luis Tobar Jover.
- 9.- Guàrdia 1r, José Linares Muñoz.
- 10.- Guàrdia 2n, Ginés Moyá Moyá.
- 11.- Guàrdia 2n, Mariano González España.
- 12.- Guàrdia 2n, Miguel Fuentes Gareía.
- 13.- Sergent 1r, Miguel Amorós Santana.
- 14.- Guàrdia 2n, Angel Blázquez López
- 15.- Guàrdia 2n, Pedro José Guerrero Morales.

Foto: Coloma Julià.

De noms i de llocs

Llucmajorers a s'Aranjassa i son Sunyer (III)

C. Calviño
F. Jaume
J. Jaume
F. Mut
Fotos: C. Julià

Aquesta entrevista l'hem feta a una persona que descendeix de llucmajorers. Tots els homes i dones del nostre poble el coneixen bé perquè cada dia de mercat compareix a plaça a vendre els productes del seu hort.

El nostre entrevistat és en Joan Jaume i Oliver "Escateta", nascut a s'Aranjassa el dia 16 de desembre de l'any 1936.

Els seus padrins foren uns de tants llucmajorers que compraren i s'establiren en aquest redol apropiat al nostre terme i com veurem a l'entrevista són moltes les vivències que ens explica.

-D'on descendeix la vostra família?

-Si bé el meu pare va néixer aquí, la família descendeix de Llucmajor. Nosaltres teníem ca nostra a la part de dalt del Carrer Major. D'una part som Fideus.

-Quan es va establir la vostra família en aquestes terres?

-Ens hi vàrem establir quan la finca de s'Aranjassa va ésser parcel·lada, farà més de cent anys. En aquell moment, tot això era garriga: mates, ullastres i estepes, i entre i entre, alguna rota. Eren deu quarterades més sa Rota de sa tia Paloni i ens va costar cent duros i catorze pessetes de cen-

Joan Jaume "Escateta"

sal, a pagar dos pics a l'any. Aquesta finca sempre ha estat de la nostra família i mai s'ha venuda i de llavors ençà va ésser batiada amb el nom de Ca n'Escateta.

-Què és això de Sa Rota de sa tia Paloni?

-És un boei de la finca, uns vint o trenta destres, que una tia fadrina va comprar en el mateix moment en que el meu padri comprava aquestes deu quarterades perquè volia part a la finca i a la seva mort la va deixar al meu padri, quedant les dues finques afegi-

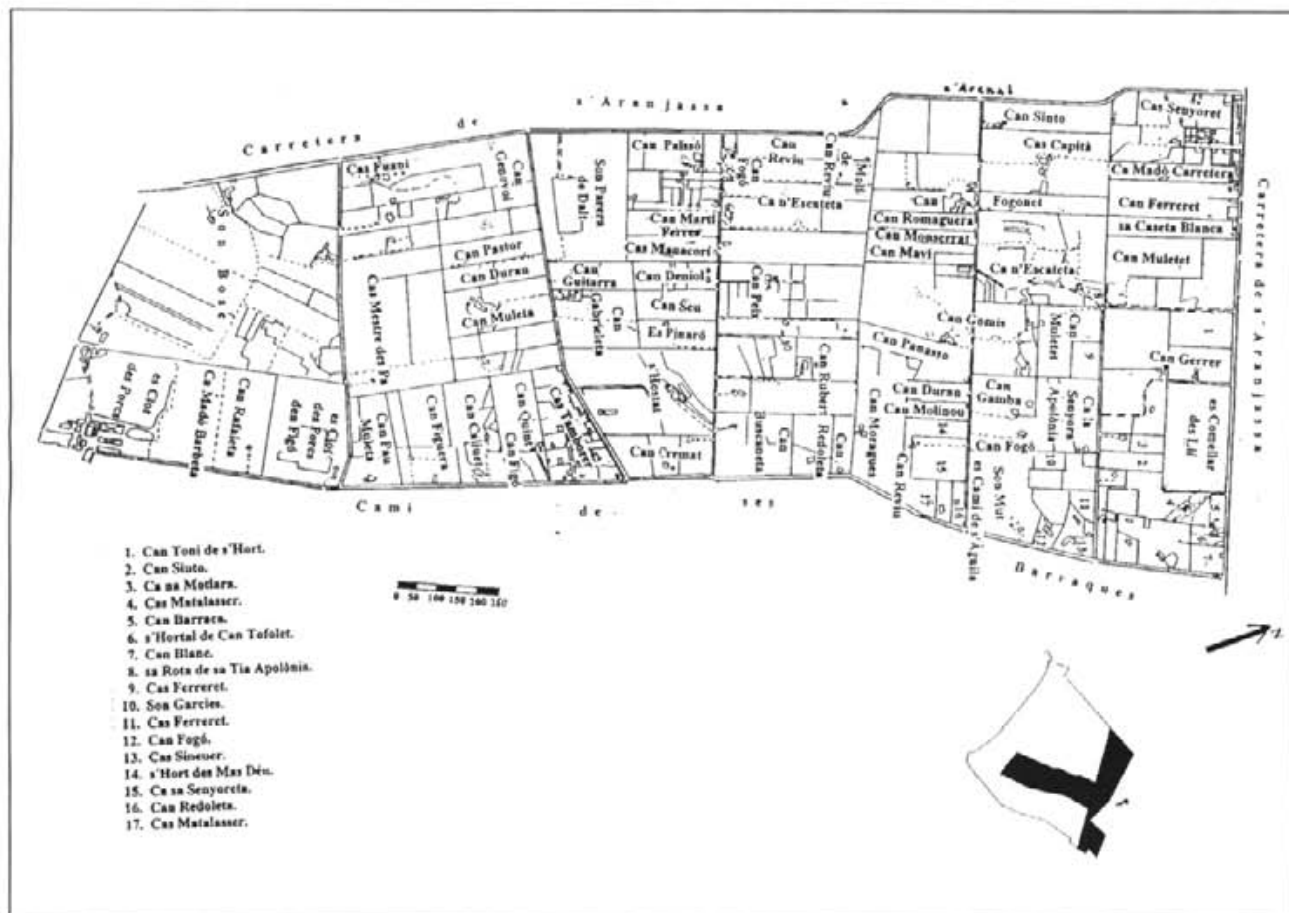
des, fins aleshores.

-Quines altres finques de Llucmajorers hi ha pels voltants?

-La majoria d'establiments de s'Aranjassa i Son Sunyer pertanyen o foren de llucmajorers que vengueren cap aquí cercant terres per treballar. Record entre d'altres, les finques de Can Fogonet, Cas Ferreret, Can Gomis (Can Mosca), Can Duran, Can Conte, Can Penasso, Ca sa Senyoreta, Son Mut, Can Tomeu Molí-Nou, Can Radoleta (dins s'Aranjassa), Can Moragues (Ca ses Moragues), Can Radoleta (dins Son Sunyer), Can Digassó, Can Borronat, Can Buscaneta, Cal Senyor des Mas-Deu, Can Fogó, s'Aguila (l'amo en Sebastià de s'Aguila, d'un padri de Na Jordi), Can Mates (Can Pelut), Can Toni de s'Hort, Can Nyico, Can Flauta (Joan de Can Flauta), Ca la Senyora Paloni, Es Comellar d'es Lli, Ca l'amo En Guillem Tofolet (llavors va ésser d'en Damià de Can Cameta), Sa Caseta Roja (que era de Can Peixet), Can Gamba, Ca na Mollara, s'Hostal de Can Tofolet, Ca ses Papparrines, can Blanc, Sa Caseta Blanca, Cas Ferreret, Ca Maddò Carreteria, Cas Senyoret...

-Quina és la raó perquè la gent compràs per aquí i a la vegada al prat?

-Quan es va establir la finca de s'Aranjassa encara hi havia un bon tros de prat. I el prat era molt malsà, hi havia "cortades" (tercianes), mosquits, aigües embassades... la gent no anava de quedar-hi. Per això quan els

compradors adquirien un tros en *es Prat*, els donaven un bocí aquí dalt per poder fer la barraca i venir-hi a quedar a la nit.

Després vengueren els francesos, en el segle passat, i dessecaren el prat i obriren la síquia i aquest costum es va perdre. Crec que aquesta és la raó que fa que totes les finques velles des *Prat de s'Aranjassa* tinguin un bocí aquí dalt i el nom sigui el mateix.

-A què fou dedicada aquesta finca en un principi?

-En un principi, *Ca n'Escateta*, era garriga i una vegada treta pel meu padrí i els seus fills, es va anar convertint amb terrenys de secà. Es varen sembrar figueres i ametlers, a més d'ordi, civada i blat.

-Quan fou que aquests voltants passaren a ésser hort?

-Com ja vos he dit, en un principi, aquestes finques eren de secà, hi havia molts d'ametlers i figueres i abans havien estat, la majoria, vinya fins que la filloxera la va esvaïr a finals de segle. A principis d'aquest segle, farà uns noranta anys, que es varen fer els primers molins i la gent es va tirar a les somades però sense deixar de banda els arbres, sobretot les figueres de les que teníem unes bones tretes. A ca nostra es va obrir el pri-

mer pou quan el meu pare tenia catorze o quinze anys, corria l'any u o l'any dos d'aquest segle i es va fer un molí que treia uns trenta mil o quaranta mil litres els dies de bon vent, però la terra amb poca aigua donava molt, ja que la retenia al no estar "dessustrada". D'aquí, els anys quaranta partien dos carros carregats cada dia, dins la temporada de les figues, cap a Ciutat, eren figues flors de taula. Aquestes figues eren molt apreciades a *Sóller* i el meu pare i jo hi anàvem a vendre-les amb el tren, partíem de ben prest d'aquí amb bicicleta i el missatge ens duïa amb el carro els canastros de figues al tren; després quan arribàvem a *Sóller*, llugàvem un "mosso d'estació", que amb el carretonet ens duïa els canastros a la plaça, on fèiem mercat. En aquells anys de la Guerra Mundial, quan els alemanys havien entrat a França, i *Sóller* estava plena de repatriats i exiliats, que per cert tenien molts de diners, es pagaven vint cèntims per una figa flor.

-Quins altres productes trèieu a més d'ametles i figues?

-Fèiem somades de verdura: mongetes, tomàtiques, patates, moniatos... i ho dúiem a vendre a les places dels pobles dels voltants. *Lluçmajor* és un dels llocs on més hem anat a vendre

des de sempre. El pebre per curtir es feia poc.

Hi havia un molí i degut a que vàrem sembrar molts d'arbres i el branatge d'ells no deixaven passar el vent ens trobàrem amb una mancança d'aigua, la qual cosa va fer necessari aixecar la torre. Després construïrem l'altre molí. El meu pare va anar a *València* a comprar dues jàsseres i va pagar el quilo de ferro a catorze pesetes. Record la feïnada que va ésser muntar el molí, tot a la mala i era l'enginy més que la força el que feia possible el col·locar aquests aparells damunt les torres.

-Què sabeu del nom d'algun sementer de s'Aranjassa?

-Es Sementer des Figueral estava tot ple de figueres que quasi se tocaven. *S'Ametlerar* també era molt gros. Un altre sementer de la finca era *sa Tanca Prima*.

Hi havia un sementer que tenia un nom bastant curiós, li deien *es Tancat des Muls*; segurament per la costum de tenir-hi tancat aquest bestiar durant part de l'any.

-Què ens podríeu parlar d'algun sementer de Son Sunyer?

-Vos puc dir quatre coses de *sa Pleta de ses Mosqueres*. És un dels vells sementers de *Son Sunyer*, que

havia estat del Marquès de Campo Franco i en un principi el va comprar l'establidor, per això també li deien ca s'Apoderat, eren dotze quarterades de terra bona, estava a baix de ses Cases de Son Sunyer i es Camí de Muntanya passa pel seu costat. El nom li ve de les mates mosqueres que hi havia dins el sementer, n'hi havia una a la vora de ses Cases de Ca s'Apoderat que era extraordinàriament grossa. En aquest tros hi havia un safareig gros que feia vint per vint metres per quatre de fondària i l'omplien dos molins que es trobaven un a cada costat. Estava calculat perquè amb una safarejada es pogués regar tota la finca.

Quan la meua padrina la va comprar, per vint-i-cinc mil duros, a més del safareig i els molins, hi havia les cases de s'apoderat i del pagès i tres cassetes pels amitgers de les somades de moniatos, patates i pebres de curtir. Però damunt aquesta finca hi havia un "alou" que nosaltres no sabem i la padrina es va veure obligada a vendre les cases.

Es Pinar de Son Sunyer era molt, però que molt gros, ocupava el que avui són ses Cadenes, la Porciúncula i arribava a la mar. El meu padrí i el meu pare el veren tallar i sempre em digueren que el que l'havia comprat havia fet un bon negoci, ja que amb el que va treure dels pins va pagar més que bé la finca.

Un altre sementer de Son Sunyer era es Clot des Porcs que es troba a sa

Antigues cases de la possessió de Son Sunyer, avui "Restaurant Son Sunyer".

part de Son Bosc i Son Prim d'Abaixa. També li deien Can Ripoll que va ésser el qui va comprar aquest bocí quan es va establir.

-Què ens podrieu dir de les figueres?

-Vos vull parlar de dues figueres que hi havia a Can Muletet. Crec que eren les dues figueres més grosses que hi havia a Mallorca. Cada una tenia cinc, sis o set estalons, estalons ben posats. Mirau si són números grossos, com vos diria, que entre la soca de la figuera i els estalons el parell li feia llobada i hi passava amb la màquina de segar sense tocar la soca ni l'estaló. La figuera de prop del camí estava a sis o set metres de la paret i un dels seus estalons aguantava una branca, per baix de la qual hi passaven els carros carregats de garbes. Quan es feien les corregudes de po-

llastres i conills per les festes de s'Aranjassa, en aquest sementer, la gent es guardava del sol a l'ombra d'aquestes figueres, mentre els corredors feien la carrera descalços damunt el rostoll.

-Quin és el futur dels horts d'aquests voltants?

-Avui cal l'especialització i nosaltres ens hem especialitzat amb la verdura i hem deixat de banda la ramaderia. Els molins de vent han estat substituïts pels motors, la maquinària ho ha fet amb la mà d'obra, que per altra banda ha anat cap al turisme, i hem introduït noves espècies; així hem fet més rendible la producció, el que ens permet vendre uns bons productes a uns bons preus. ♦

SEMAR

Industries Semar, s.a

C/ Joanís Meserrol, 6 - 8
Tel. 66 01 57 - Fax: 66 29 01 (LLUCMAJOR)

DISTRIBUCIONES

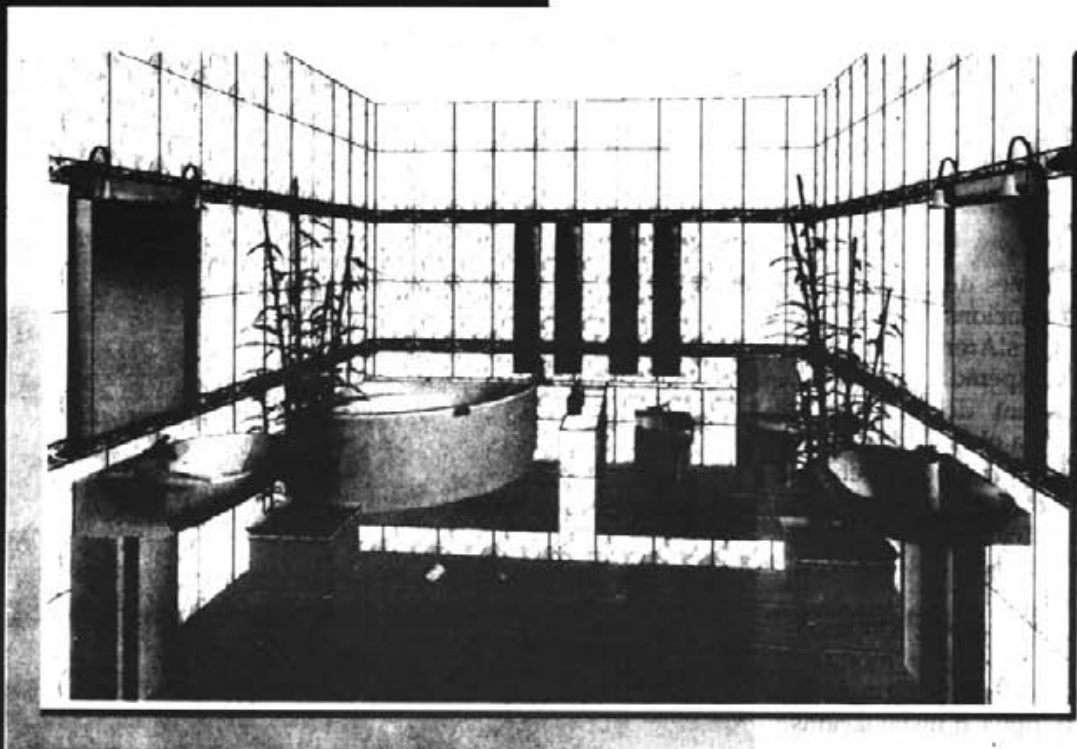

La Sirena, S.A.

- Embolits
- Cuixols
- Formatges

Avda. Carles V, s/n Tel. 66 23 11 (Lluçmajor)

Com és la cambra de
bany dels seus somnis?

**Vegeu-la ara
a tot color.**

ROCA

DIBA DISSENY
INTTEGRAL DEL BANY

Avui mateix, gràcies
al nostre ordinador
podreu veure a
MASSANELLA la

vostra nova cambra de bany ROCA.
A tot color i en tres dimensions sense que
no hi manqui cap detall: banyera,
sanitaris, revestiments ceràmics, aixetes,
complements... Tot tal com ho havíeu
somniat i sense començar les obres.
Veniu a MASSANELLA i deixau de
somniar.

MASSANELLA

Ctra. Valldemosa, 44 - Tel. 75 03 45

Entrevista

Cosme Aguiló o un estudiós de la toponímia

Antònia Font

Avui tenc el plaçer de presentar-vos, si encara no el coneixeu, un personatge molt interessant, de nom Cosme Aguiló; té quaranta-cinc anys, és de Santanyí, estudia, treballa en el ram de l'hoteleria... però allò que realment el defineix és una afeció de la qual n'ha fet gairebé una manera de viure: la toponímia. Estudiós en gran mesura d'aquesta matèria, els llucmajorers hem tengut, en ben poc temps, dues oportunitats de conèixer-lo a través d'una "excursió" per tota la costa de Lluçmajor en la qual Cosme ens guiava amb les seves diapositives i la seva retòrica. Esper que aquesta breu entrevista serveixi perquè els qui no pogueren venir l'altre dia a la sala d'actes de l'Ajuntament, o no coneixen encara el nostre convidat, s'interessin pel que ens explicà i vagin a veure'l la pròxima vegada que ens visiti.

-Com va esser, Cosme, que t'in-

teressares per la toponímia i començares a dedicar-t'hi?

-D'això, ja en fa molt de temps i tot va venir per una conversa que un amic i jo vam tenir en un cafè; aquest amic és un home major de Santanyí i aquell dia, no sé com ni com no, vam

començar a parlar de llocs de Santanyí i mentre jo li deia noms de llocs que coneixia ell comença a anomenar-me'n d'altres que jo no havia sentit a dir mai tot i que sempre he viscut allà; aleshores vaig pensar "sí a un lloc on he viscut tota la vida el desconec tant, què he de fer amb un lloc on no he estat mai?" i així va ser com vaig intuir que en aquest tema hi havia un gran filó que s'havia d'explotar de qualche manera.

-Quins foren els teus primers treballs?

-El primer treball que vaig publicar és del 1974 i és un estudi sobre la incidència dels monuments prehistòrics en la toponímia. Un altre dels primers és un treball sobre la costa de Santanyí, aquest posteriorment el vaig ampliar i, per exemple, al principi havia recollit uns 700 noms entre el litoral de Santanyí, Felanitx i Ses Salines, ara en el mateix litoral però sense comptar Santanyí, en tenc 1000. I de les coses més recents que tenc fetes hi ha un estudi al sudoest de Porreres on he estudiat topònims majors, per exem-

**NUEVO OPEL
CORSA
¡MI COCHE!**

**AUTOMÒBILS
LLUCMAJOR S.L.**

Ronda de Ponent, 30 - Tel. 66 06 24 (Lluçmajor)

ple he localitzat finques que apareixien en el Llibre de Repartiment, però això ja és toponímia del segle XIII i per tant és una investigació bàsica de metodologia i planteja una altra metodologia i uns altres problemes.

-Personalment què t'agrada més, la feina de camp o la d'arxiu?

-Bé a mi m'agrada més la de camp perquè és molt més entretinguda, sobretot m'agrada la de la costa que és on trobam els topònims més interessants i també és on més aviat es perden i per tant, més perill tenen de desaparèixer, a part que quan fas la costa vas en barca i ja és tota una altra manera de treballar. De totes maneres, la feina de camp sempre ha d'anar unia a la d'arxiu si es vol fer la feina ben feta; per altra part la feina d'arxiu també té el seu encant, aquí tot és com un engranatge on has d'anar juntant les finques a partir dels seus confrontants i generalment es poden arribar a trobar totes les peces; també es fan servir altres tècniques com la fotografia aèria que pot arribar a ser molt útil.

-Supòs que després, tots aquests noms se situen al mapa, no és així?

-Sí, de mapes també en tenc molts, perquè recollir noms sense situar-los és en certa manera fer una feina a mitges, així vaig fer molts de mapes toponímics, en tene de Cabrera, Sa Dragonera, els Columbrets, S'Estelella, els illots de les Pitiüses (on vaig recollir un milenar de noms)...

-Podem dir que ets autodidacta o has fet cursos específics de toponímia?

-Vaig ser autodidacta durant molt de temps, fins que vaig començar a estudiar a la universitat, però centrant-nos en la toponímia, conec molt la bibliografia, he assistit a congressos, a col·loquis de la Societat d'Onomàstica (que recull estudis de toponímia i antroponímia) a Vich, Alacant, Mallorca, Barcelona, i també he assistit a totes les trobades que els socis mallorquins fan cada any.

-I com va ser que començares els estudis de Filologia Catalana? té alguna cosa a veure amb la toponímia?

-Vaig començar perquè volia tenir una base molt més sòlida, universitària, a l'hora de fer les meves investigacions i també perquè en toponímia el coneixement, per exemple, de gramàtica històrica i de fonologia són molt importants i constitueixen una de les principals bases.

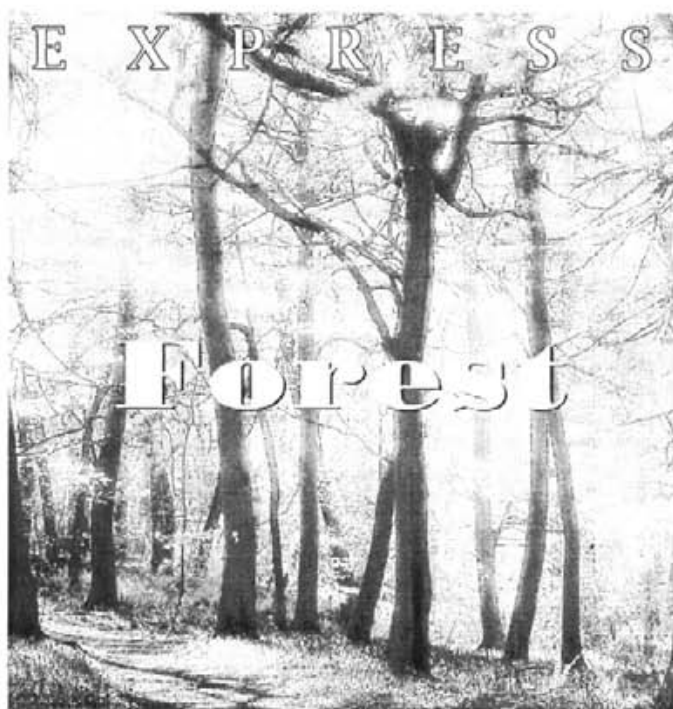
-Per altra part, t'has dedicat a fer cursos, conferències, col·loquis sobre toponímia, però actuant com a professor?

-Sí, principalment he fet conferències, als pobles de Mallorca, a les altres illes, a Alacant, València, Barcelona, però l'any passat també vaig fer un curs de toponímia a la Universitat; ho faig sobretot perquè crec que és necessari que la gent i els pobles en general es consciencin que és necessari recollir la toponímia de les seves terres perquè si no ho fan ara probablement d'aquí a quinze anys ja no puguin fer-ho.

-Pel fet que cada vegada és més difícil, hi té res a veure la figura de

l'informador?

-Sí, és clar, ara encara n'hi ha bastants, però la majoria d'ells són persones majors que representen una font inestimable d'informació però que un dia o l'altre ens deixaran i si no anam alerta poden fer-ho sense transmetre'ns el seu coneixement. El que és clar, però, és que la toponímia és una cosa que s'ha d'estudiar, conservar i respectar, sobretot als nostres dies i en ocasions especials com ho pugui ser el bateig d'una nova urbanització, i no renunciar a formes genuïnes que no s'haurien de perdre, com a mostra que són de la història i de la cultura illenca. ♦

R E N A U L T

BARTOMEU JAUME NADAL, S.A.

Ronda Mijorn, s/n - Tels. 60 01 40 100 00

D'ofici ... Esmotxador

Celso Calviño.
Franc Jaume.
Joan Jaume.
Foto: Coloma Julià

Aquest mes l'ofici que exposam té relació amb foravila, per tant està lligat amb l'altra secció que tractam a la revista sobre toponímia del nostre camp.

Haguéssim pogut dur altres persones avui aquí, però hem triat en Cosme Cardell i Tomàs perquè és un dels més antics, ja està retirat, i per l'amistat que ens uneix amb ell i amb la seva família.

En Cosme va néixer a Lluçmajor el dia 1 de gener de 1927 i va anar a escola primer amb les monges de la Caritat i després al Convent de Sant Bonaventura fins que va tenir catorze anys; va anar amb els mestres: el pare Muntaner, el pare Esteve Cloquell i el llucmajorer pare Company. Ells varen esser els qui li despertaren la seva afeció a la música popular, fins i tot, va guanyar l'any 1956 a Selva, el Segon Premi Antoni Buades sobre cançons del camp.

-Com començàreu en aquest ofici?

-Quan vaig començar a esmotxar els meus mestres foren els germans Pastors, mestre Guillem i mestre Jaume que vivien al carrer de sa Punta número 8, avui de Jaume II. Mestre

Guillem era fadrí, glosador i sabia galejar la seva veu.

La primera feina la vaig fer a Son Boscana i llavors a Can Mercadal (Son Granada). El primer sou que vaig cobrar d'esmotxador varen esser nou pessetes, fent feina de sol a sol. Record que dormíem en una pallissa, amb un llençol de drap i les arestes no s'hi ficaven.

-Què ens podríeu contar sobre aquests dos esmotxadors?

-A més d'esmotxar també eren empeltadors.

L'empeltador principal era mestre Jaume, encara que tots dos en sabien molt. La tècnica que seguïem era la dels quatre ulls.

-En què consistia aquesta tècnica?

-Consistia en deixar sempre quatre ulls mestres.

Quan treballava amb ells, jo feia els damunts i tallava les partides que són els quatre ulls mestres, mentre que Mestre Guillem anava voltant, voltant l'ametller; a vegades em deia: per què has tallat aquesta?, però ja estava fet. Vaig aprendre a diferenciar les partides i també les filloles, que són les partides que surten de l'ull mestre i que fan l'ametller.

S'ha de dir que a l'ametller la sa-

ANTÒNIA ISERN

major
net
Perruqueria unisex

C/. MAJOR, 7 • LLUCMAJOR • TEL. 66 13 59

SPORTS

ca'n salom

Cordelleria
i espadenyeria

C/. Músic Joan Xamena, 12 • Tel. 66 14 84 • (Lluçmajor)

ba sempre va per amunt i a la figuera va cap a la branca de baix. A l'ametller, procuràvem deixar la partida que xuclava abaix, l'ull mestre, que anàs sempre per amunt i al costat, un que sortís cap a defora, però tallat perquè no xuclàs massa i així esbrancava. Llavors deixàvem les filloles que havien de fugir i tallàvem les que anaven per dedins. Cereàvem que l'ametller tengués la mateixa força per tot, que estàs igualada. Quan empeltàvem, posàvem la muda sempre cap al nord, és a dir, deixàvem l'ull de baix cap al nord i els altres cap a la part del sol. Veureu que sempre els que van cap al sol van més bons. Els de la banda del nord no els tocàvem mai, no els privàvem, volíem que se n'anassin cap a tramuntana, en canvi els de la banda del sol, privats. Així fèiem l'ametller rodó.

Cada any que l'emotjàvem segons la creixuda de l'ametller, perquè a vegades no creixen, deixàvem una altra fillola.

Els ametllers quan van bons s'han d'empeltar als tres o quatre anys.

Quan hem empeltat els ametllers, ja el primer any, hi posam les forquetes, dues a cada muda que serveixen per aguantar l'empelt, perquè quan les descordes, una bufada de vent podria tomar l'ull.

Cada any, fins que en tenen deu o dotze, els han d'esmotxar perquè duguin la força ben repartida. Hem de tomar les tanyades que prenen cap enmig. No és igual que els ametllers vells que basta esmotxar-los un pic cada tres o quatre anys si ho fas bé.

-Quins ormetjos empràveu?

-Les forquetes són d'ullastre, tenen la gruixa d'un dit i no poden ésser ben dretes. Per posar-les es necessiten dos homes; la ràfia era com a corda que abans l'empràvem per fermar, ara és plàstic, anava molt millor la ràfia i deien que es feia d'un arbre, no s'affluixava i el plàstic sí; la compràvem a l'espardenyeria, ara no en duen; la prova que serveix per fer el xap. El guitzoll que ha de tallar bé i el xorrac. L'escala tampoc no pot faltar.

-Ara que ens heu explicat els ormetjos, ens podríeu explicar un poc més l'ús que fèieu d'ells?

-La prova és com un punxó amb una part esmolada a un lloc i plana.

Quan comencen a empeltar, fan un xap amb el guitzoll a l'ametller i si està en saba, la pell cedeix. Després hi posen la pova i darrera la muda. A la muda hi solen deixar tres ulls per si un no treu que tregui l'altre. La muda ha d'ésser prima de baix per passar

millor a dins el tall. A l'ametller vell havíem de picar i llevar bé la pell. El tall es fa a una alçada que una ovella no hi pugui arribar; més o manco a metre i mig; has de cercar un lloc del tronc que no tengui grops. Quan l'havíem acabat de cordar, -sempre parlam d'ametllers vells-, posàvem una fisca d'ullastre enmig de la corda i la pell i la ficàvem amb un martell a fi que quedàs ben estret.

-Dels garrovers què podeu dir?

-És igual com els ametllers, ara bé els garrovers devers el vint de maig solen vestir i fins a mitjan juny és el temps millor per empeltar-los. També depèn, si ha plogut o no.

Tots els arbres s'han d'esmotxar

quan dormen, tant si és un garrover, com un ametller o una figuera... no els poden tocar si creixen.

-Com estan els arbres enguany?

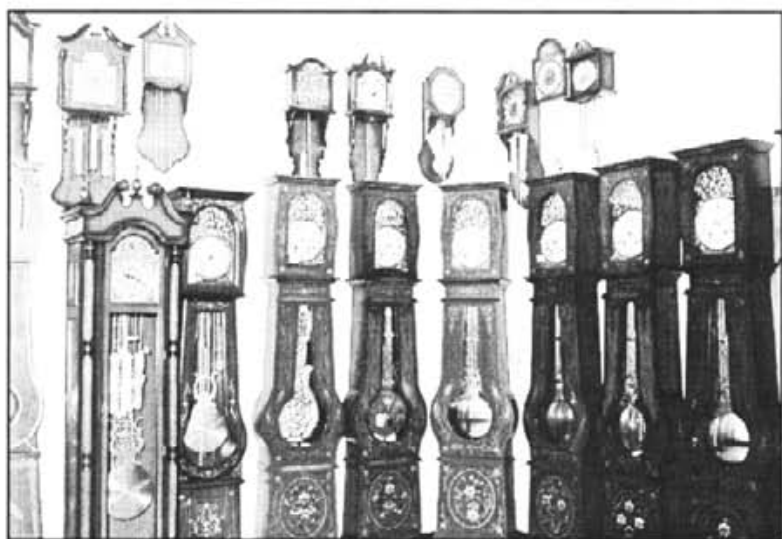
-Els arbres aquest any van bons, encara que són molts els qui es moren, es coneix que amb aquell aiguat s'ameraren d'hora. Els ametllers, quan volen envestir, han de tenir bona saó; floreixen pel gener i pel març treuen i devers Nadal han de tenir bona amaror i amb llacor que l'han de tirar d'hora, si és pel novembre, devers Tots Sants, millor. La llacor ha d'ésser tirada i enterrada perquè sinó el sol l'evapora, se'n va per amunt. Aquesta és la meua tècnica. ♦

FABRICA DE JOIERIA GARAU

(Ca'n Caieta)

Fabricant Illes Balears 030

Només es fabrica amb or de primera llei (18 K)

ESPECIAL COMUNIONS

JOIES D'ESTIL MALLORQUÍ

Granets Polseres mallorquines
Cordoncillos Arracades
Aros etc, etc.

NOVETAT ESPECIAL:
Fotos gravades en plaques d'or

C/. Born, 29 - Tel. 66 04 03 - LLUCMAJOR

Sa penya d'es falcó

La madona de la plaça, que com sabeu és l'òliba, esperava ansiosament l'arribada dels Reis d'orient en espera del regal que el batle havia demanat en la seva carta per als funcionaris municipals. Com ho va anunciar en Gaspar Oliver i atenen a una petició de l'oposició, els funcionaris tendran un rellotge, però no de polsera. Un rellotge per marcar l'hora d'entrada i de sortida del treball.

I continuant amb els funcionaris, l'òliba, dies abans de Nadal, va sentir el comentari que enguany el batle havia oblidat de desitjar les bones festes i els molts anys al personal de la Casa de la Vila.

***

L'òliba també ha controlat com el batle ha agafat quasi en propietat per al seu cotxe, un dels aparcaments públics de plaça que, per cert, almenys per a la resta dels ciutadans, té horari limitat.

Segons l'òliba, almenys durant quatre dies de mercat, el vehicle en qüestió va romandre estacionat en el cèntric lloc. Alguns testimonis asseguren que una multa descolo-

rida pel sol i per la pluja va figurar uns dies al netejapara-brises. Segurament la feia servir d'ornament o per ventura era publicitat.

***

El falconet espera que amb l'augment de la majoria dels impostos i també amb els milions que s'ingressin per la llicència d'obres del port de s'Estanyol, l'Ajuntament pagui alguns dels deutes que té. Fusters, llanterners i d'altres professionals llucmajorers van un mes sí i l'altre també a la caixa de la Casa de la Vila a veure si, per casualitat, sona la flauta i poden cobrar les factures.

Sembla que ha arribat el moment d'estalviar i de reduir despeses, almenys per a alguns. El falconet, durant un dels seus vols, va comprovar que la residència de la tercera edat es trobava quasi a les foques. No es tractava dels ploms fusos, sinó que encenen pocs llums per rebaixar el rebut de Gesa.

***

Després de la pujada d'imposts, PP i ASI han concedit la llicència d'obres per tal que el president del club nàutic de s'Estanyol realitzi l'ampliació del port. El mussolet diu que en el club s'obriren botelles d'escumós unes setmanes abans de Nadal.

Segur que les copes no varen ser per a tots els socis. La directiva ha elaborat la seva pròpia llista de persones non grates (hi devem ser noltros, també?) pel simple fet de no ser partidaris de l'ampliació. A més de la llista, també circulen uns papers que contenen les excel·lències i habilitats d'una sèrie de personatges habituals a s'Estanyol.

***

Fa uns tres mesos s'aprovà al plenari de l'Ajuntament, "per unanimitat", la posada en marxa d'un torn de pregu-

30

CLINICA DENTAL

Dr. Ll. Galmés Ferrer

HORARI:

Dilluns, dimecres i divendres (9 a 14)

Dimarts (9 a 13 i 17 a 19). Dijous (9 a 13)

Divendres horabaixa (16'30 a 20h)

ASSEGURANCES:

SANITAS

IMECO

ASISA

AXA (MARE NOSTRUM)

Carrer Major, 77 - Tel. 66 20 17 - LLUCMAJOR

PERRUQUERIA

Finna

C/ d'Es Vell, 49

Tel. 66 11 58

nes en el qual el públic assistent als plens es podria adreçar al batle o als regidors per sol·licitar informació o manifestar les seves suggerències o preocupacions. La manera en què es poden dur a terme les preguntes s'havia de reglamentar en una comissió de govern.

En resposta al portantveu del PSM, que li parlà d'aquesta qüestió, el batle digué: "d'això, en parlarem pel gener".

És que aquests de l'oposició són uns emprenys. Amb un batle dialogant, que fa cinc anys que repeteix que les portes del seu despatx estan obertes a tothom i que ningú ha d'esprar, i un Rabasco que, quan es prengué l'acord, trobava que els que volguessin parlar havien de presentar amb una setmana d'antelació un escrit en el qual s'exposàs què volien manifestar i que després, durant el ple havien de fer lectura de l'escrit i res més que l'escrit, la cosa pren per brut.

El mussolet creu que serà més difícil que es pugui arribar a parlar als plenaris que cobrar una factura al batle.

***

Sembla que el Sr. Rabasco li van millor les coses que quan estava a l'oposició, i per manifestar-ho als ciutadans, en va fer ostentació durant gairebé dues hores i mitja, temps que va durar el plenari passat, en el qual no va parar de roegar i/o parlar amb la boca plena.

La millora és comprensible, ha passat d'un sou de regidor de l'oposició a un sou de governant -ara cobra 4 vegades més que abans- i es coneix que això i la satisfacció "moral" de poder prendre decisions importants ha fet que li bulli l'olla.

L'òliba, que sempre veu el caire bo de les coses, diu que això és a causa del present extra de Nadal, i que per aquestes dates tothom pega qualche panxada, que per la costa de gener farà les llesques primes i no tornarà a fer enveja als que estan a règim.

-Segur que sabeu que el 28 de desembre és la festa dels Innocents. D'innocentades n'hi ha de tota casta i de tot color però tenen una cosa en comú, que és la broma, la rialla i la diversió. Però tot s'ha de dir: la gràcia ha de ser compartida pel "bromista" i per l'ingenu, a parts iguals. Aquest 28 de desembre passat, Llucmajor va ser el blanc, no d'innocentades, sinó de "gamberrades" i "grolleries" d'un grup d'al·lotots impresentables que es dedicaren a embrutar les portes de les cases, de manera ben indiscriminada, a base de llançament d'ous, i també els cotxes aparcats ben correctament. Ous i escuma blanca varen ser les "bromes" d'un grupet anònim que va fer les "delfcies" dels ciutadans llucmajorers. Des de la penya també demanam, per què els municipals, tants com en tenim, tants com en pagam, no es dediquen a fer algunes "voltetes" en dies tan assenyalats com aquest i peguen una bona estirada d'orelles a aquesta tropa de maleducats? ♦

Maria Can

Boutique

C/. Impremta, nº 1 - (Pas d'en Quint)
Tel (971) 72 40 98 - 07001 Palma de Mallorca

DOLÇ I SALAT

**FRUITS SECS • CONGELATS
POLLASTRES A L'AST**

Plaça d'Espanya, 8 - Tel. 66 24 06 - LLUCMAJOR

FUNERÀRIA

Nostra Senyora de Lluc

A. SASTRE

C/ Revella 9 i 11.
Tel. 62 01 46 (Santa Maria)

El Sr. Sastre de Santa Maria, gerent de la Funerària Ntra. Sra. de Lluc, ha nomenat un representant per atendre qualsevol servei funerari, per informar sobre els preus, per poder concertar el servei que es desitgi amb antelació i per poder evitar qualsevol sorpresa.

El nostre representant atindrà serveis particulars i de la nostra Companyia d'assegurances les 24 hores.

C/ Ciutat, 127-1r. Tel. 66 18 62
(Llucmajor)

Esports

*i Molts
d'Anys*

CD Espanya 1a Preferent

Una segona volta que ha de ser millor

Text i fotos: Joaquin

D'ençà que l'Espanya va guanyar a Binissalem per 1-5 el passat 19 de novembre, no ha conegut la victòria. Ens referim, naturalment, fins al moment de fer aquest comentari que coincideix amb el final de la primera volta.

Arribam, idè, a l'equador d'aquesta lliga i veim que la classificació de l'equip blau no és bona. En els darrers quatre partits disputats abans que acabàs l'any, només s'han aconseguit dos punts dels dotze possibles i això ha col·locat l'equip llucmajorer lluny d'una opció de jugar la lliga d'ascens a III Divisió que és, almenys així ho creim, l'objectiu traçat abans de començar aquest campionat.

El diumenge 7 de gener, quan amb tota seguretat aquest número ja haurà sortit al carrer, haurà començat una segona volta que ha de ser millor que la primera. Queden molts punts per disputar i encara hi ha temps.

Recreatiu La Victòria, 3 - Espanya, 3

Espanya: Salvà (1), Ginard (2), Juanan (2), Cosme (2), Marín (2), Bonet (1), S. Martí (2), Ferretjans (1), Pomar (1), Ruiz I (2) i Romero (2).

Canvi: Izquierdo (-) per Ginard.

Gols: 1-0, m. 5, Fluxà; 1-1, m. 45, Pomar. 2-1, m. 55, Bonilla. 3-1, m. 60, Nico. 3-2, m. 63, Marín i 3-3, m. 105, S. Martí.

Comentari: Caballero, col·legiat de l'encontre, va ser el protagonista d'un partit en el qual va passar desapercebut fins als darrers minuts, quan va perdre els papers i va crisar amb les decisions al respectable de l'equip local, que

va anar al camp de s'Indioteria. El Recreatiu va cobrar avantatge al marcador, però va ser l'Espanya que va dominar més a la primera meitat aconseguint l'empat abans del descans. A la reanudació, la Victòria va aconseguir un còmode avantatge de dos gols i, tot i que es va quedar amb nou homes al final, va aguantar fins al minut 105 de partit, quan l'àrbitre va xiular una pena màxima a favor de l'Espanya, que va ser molt protestada, però transformada per S. Martí en l'empat definitiu perquè abans Marín, al minut 63, havia aconseguit reduir diferència.

Espanya, 0 - Miss Jotul, 2

Espanya: Salvà (1), Ginard (1), Juanan (1), Cosme (1), Marín (1), Bonet (1), Ferretjans (1), Izquierdo (1), Pomar (1), Ruiz I (1) i Romero (1).

Canvis: Jesús (1) per Bonet i S. Martí (1) per Izquierdo. Gols: 0-1, m. 30, Reus i 0-2, m. 70, Tugores.

Comentari: Partit dominat de forma ampla i contundent pel conjunt pobler que lidera la categoria i que en la seva visita a Lluçmajor va demostrar que la condició que ostenta no és casual. L'Espanya va estar en tot moment a disposició del conjunt visitant i es va veure lligat de peus i mans en el centre del camp i en el seu joc de creació pel conjunt de sa Pobla.

Alcúdia, 2 - Espanya, 1

Espanya: Salvà (2), Ginard (2), Juanan (2), Cosme (2), Costa (2), Ferretjans (2), S. Martí (2), Marín (2), Pomar (2), Ruiz I (2) i Romero (2).

CENTRE DE PREPARACIÓ AL PART

Catalina Serra Calafat
(Comare)

**També hi ha servei de
massatges terapèutics**

Cl. Rigo, 73 - Tel. 66 24 90

*Sabates
Can Gramet*

Venda de mostres • Parells solts

C/. Bisbe Taixaquet, 6 - Tel. 66 03 74 • LLUCMAJOR

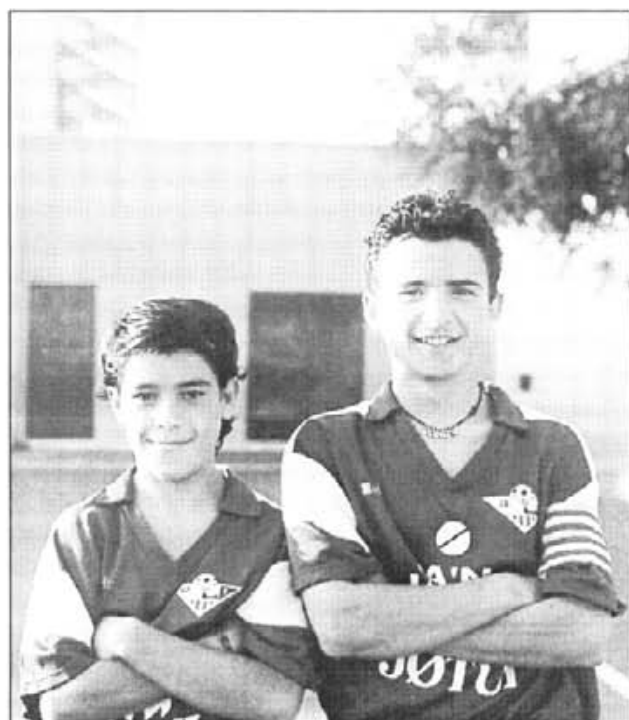

Infantils CD Espanya II Regional

Líders imbatuts

F. Marín, centrecampista del CD Espanya.

R. Ramos i S. Canyelles, màxims realitzadors.

Canvis: Jesús (2) per S. Martí i Isidro (2) per Pomar.
Gols: 0-1, m. 18, Marín, 1-1, m. 28, Monserrat i 2-1, m. 90, Tòfol.

Comentari: Va haver de sofrir molt l'Alcúdia per derrotar el CD Espanya que entrena Joan Pérez del Cid. Els locals que abans de disputar l'encontre avantatjaven als llucmajorers varen veure com aquest avantatge al final del partit, i mai més ben dita l'expressió, es transformava en cinc gràcies a un gol del seu central, Tòfol, en el darrer segon. ♦

Jaume
Foto: C. Font

Dos són els partits que ens faltaven per comentar d'aquest final d'any 1995. Un final d'any extraordinari pel que fa a la tasea duita a terme per aquests infantils del CD Espanya de II Regional, ja que ostenten el lideratge des de gairebé tota la competició. Ara, a més de líders són també imbatuts ja que no han perdut cap encontre d'ençà de l'inici de la lliga. Els resultats, sempre abultats, són la conseqüència d'un conjunt ben avengut, amb grans dots tècniques i amb una bona dosi de disciplina de la qual s'encarrega Maties Terrassa.

Passem tot seguit a informar-vos dels dos encontres que teníem pendents:

9-XII-95

CD Porreres, 2 - Espanya, 11

El resultat canta per si sol. Una gran golejada d'aquests infantils llucmajorers la superioritat dels quals va ser present durant tot el temps de joc. Els gols, bastant repartits i que, com és habitual els davanters R. Ramos i S. Canyelles se'n duen la palma: Ramos (5), Canyelles (2), J. Miquel, "Cote" (2), J. Pérez, Garí i B. Manresa.

Cal esmentar que el primer gol local va ser un xut de penal que el porter llucmajorer, Jaume Garcia va aturar, però que el rebot va anar a parar als peus del xutador un altre cop i el remat va veure's traduït en gol.

REGIONAL PREFERENT

	J	G	E	P	GF	GC	P
1. CASA MISS JOTUL	19	14	1	4	45	23	43
2. Binissalem	19	11	5	3	37	20	38
3. Ritvo. Victoria	19	11	5	3	36	20	38
4. La Unió	19	10	4	5	42	31	34
5. Xilvar	19	9	6	4	42	30	33
6. Andraitx	19	9	5	5	29	15	32
7. Felanitx	19	9	5	5	30	18	32
8. Alcúdia	19	8	7	4	32	27	31
9. S'Arracó	19	6	9	4	27	24	27
10. Consell	19	7	8	6	23	20	27
11. Son Roca	19	7	6	6	27	26	27
12. España	19	7	5	7	38	30	26
13. Ferriolense	19	7	2	10	24	29	23
14. Escolar	19	5	7	7	32	40	22
15. Montuiri	19	4	6	9	22	34	18
16. Gènova	19	4	5	10	29	44	17
17. Calvià	19	2	8	9	17	31	14
18. Petra	19	2	6	11	16	47	12
19. Soledad	19	1	8	10	17	33	11
20. Independiente	19	2	4	13	16	39	10

16-XII-95
CD Espanya, 8 - Vilafranca, 1

Aquest era un encontre important ja que el Vilafranca compta amb molts gols a favor i és un gran equip. La primera meitat va tenir com a característica el nerviosisme dels jugadors locals, amb por d'una golejada per part del Vilafranca que, no obstant aquest temor, a la segona part el conjunt llucmajorer va reaccionar de forma extraordinària i va aconseguir també un extraordinari resultat que va fer les delícies del públic assistent.

La primera part va acabar amb el resultat de 2-1 amb gols locals repartits entre Ramos i Canyelles. A la reanudació del partit aquests mateixos jugadors es tornaren a lluir i marcaren: Canyelles (2), J. Miquel, "Cote", Ramos, Ll. Garí i un gol en pròpia porta (aquest era el 6-1).

Esperem que aquest any nou, a més de salut, pau i bé, porti als nostres infantils tan bons resultats com els aconseguits fins ara. ♦

CF Lluçmajor / Aleví F.7

Una classificació còmoda

Text i fotos: J. Quintana

Quan aquest número ja sigui al carrer, segurament ja s'haurà jugat el Lluçmajor-Alcúdia (6-1-96) i amb aquest partit s'haurà arribat a l'intermedi del campionat Aleví de Futbol 7.

Des de la darrera informació que us oferírem, els al.lots dirigits pel tàndem Mas-Castell han jugat quatre encontres dels quals només n'han perdut un i han avançat un lloc, la qual cosa els permet d'estar en una situació còmoda per afrontar la segona volta.

Resumim, a continuació, aquests quatre partits jugats, justament, tots el passat mes de desembre:

2-XII-95

Arenal, 6 - Lluçmajor, 1.

Gol: D. Nevado.

9-XII-95

Lluçmajor, 8 - Esporles, 1

Gols: S. Nevado (3), Ll. Galiano (3), D. Nevado i J. Serrano.

16-XII-95

Felanitx, 1 - Lluçmajor, 3

Gols: J. Serrano (2) i S. Nevado.

23-XII-95

Lluçmajor, 4 - Colònia, 3

Gols: S. Nevado (2), J. Serrano i L. Cabrera.

CF Lluçmajor II Regional.

Mai no me n'he amagat i no ho pens fer mai, som del CF Lluçmajor des de la refundació, en la qual vaig tenir l'honor de participar com a jugador, ja fa més de 20 anys. Però la veritat és que el club dels meus amors m'està defraudant en un sentit i vull que ho sapiguem jugadors, socis

Rafael Tallón, president del CF Lluçmajor.

EQUIPO	PJ	PG	PE	PP	GF	GC	P
Play. de Calvià	8	8	0	0	48	6	24
Calvià	8	6	1	1	40	17	19
Arenal	9	5	0	4	47	22	15
Colònia	7	5	0	2	24	20	15
Lluçmajor	7	4	1	2	25	23	13
Balears	8	4	1	3	15	28	13
Apa. Esporles	8	4	0	4	32	29	12
Alcúdia	7	3	0	4	34	18	9
Paguera	7	1	0	6	14	35	3
Felanitx	8	0	1	7	12	37	1
Cala d'Or	7	0	0	7	5	61	0

i aficionats. I és que no arrib a saber en quina llengua he de demanar als directius, ho he fet al president Rafel Tallón, al vicepresident Biel Panissa i a algú altre, la llista de jugadors així com la relació de la junta directiva. El campionat de II Regional va començar el 19 d'octubre del passat any i tres mesos després, tot continua igual. ♦

Benjamins F.7 / CD Espanya

*J.M. García, "Tropi" i Tomeu Gelabert,
nous entrenadors*

Text i foto: Quintana Castell

Han canviat una mica les coses des del passat set d'octubre del passat any en què va començar el campionat Benjamí de F.7. Els més petits del nostre futbol han vist com

Xerrades nàutiques al club de s'Arenal

I. Barceló

El passat mes de novembre i organitzada pel Sr. Antoni Galmés i el Sr. Jordi Granados es va fer una xerrada al local del C.N. s'Arenal per tractar el tema de la navegació de creuer per la Mediterrània.

La conversa fou a càrrec del Sr. Joan Rigo, llicenciat en Història i gran aficionat a totes les qüestions relacionades amb la mar. J. Rigo ha realitzat estudis referents als "ormetjos de pesca de la Mediterrània", col·labora amb els seus articles a diferents revistes nàutiques i sobretot és un gran enamorat de la navegació a vela, prova d'això és que amb una barea de 7 m. s'ha passejat per tota la Mar Nostra.

El col·loqui va tractar de la meteorologia de la mar que ens envolta i de les dificultats i perills que pot representar, diferenciant-la de l'oceà Atlàntic, així com de l'agradable i gratificant que pot ser un creuer en les èpoques de bones condicions meteorològiques.

La trobada va ésser tot un èxit d'assistència, a més de socis del club hi assistí gent interessada en l'art de la navegació de distints indrets de Mallorca.

En vista de la bona acollida d'aquesta classe d'activitats culturals-esportives, els organitzadors d'aquest acte pensen repetir-lo amb una nova xerrada, possiblement el proper mes de gener, la qual tractarà del que cal saber per fer un creuer a les "boques de Bonifaci", una excursió nàutica no molt llarga i que podria ésser el segon pas, per a un navegant, després del ja tradicional de visitar les illes germanes. ♦

Benjamins F.7 - CD Espanya.

els seus dos entrenadors, Joan "Kubalita" i Toni Cantos passaven a millor vida i deixaven de responsabilitzar-se d'aquests jugadors. El primer, deixà el club fa poques setmanes i el segon, es pot dir que no va tornar a comparèixer d'ençà de començaments del campionat.

Però les desgràcies no poden durar molt, i sobretot quan es tracta de col·laborar amb aquests petits valors del futbol, i prest aparegueren dos entusiastes del futbol juvenil, Josep M. García, "Tropi" i Tomeu Gelabert, per fer-se càrrec de l'equip.

Ha acabat la primera volta

El passat 16 de desembre, amb el partit en què l'Espanya va vèncer (4-1) a Lluçmajor contra l'Algaida, es va arribar a l'intermedi del campionat. D'aquests nou partits que els llucmajorers han disputat fins arribar a aquest equador han guanyat en tres ocasions, han empatat un encontre i n'han perdut tres, porten 29 gols marcats i n'han encaixat 61. La posició que ocupen és la sisena d'un total de 10 equips, amb deu punts a favor.

Jugadors

Entrenadors, com hem dit més amunt, per "Tropi" i Gelabert, aquest és el conjunt de jugadors: J. Rosselló, Joan B. Lara, Josep A. Vich, Antoni G. de Ferrà, G. Garau, B. Cànoves, Joan C. Marín, A. Maimó, Miquel A. Rubí, Joan C. García, J. Ollers, G. Barceló i M. Trujillos. Com a delegat, figura Joan B. Lara. ♦

EQUIPO	PJ	PG	PE	PP	GF	GC
Arenal	9	9	0	0	82	19
Montuiri	9	8	0	1	69	26
Villafranca	9	7	0	2	59	33
Santanyi	9	5	0	4	47	26
Campós	9	4	0	5	27	21
Algaida	9	3	1	5	52	47
Espanya	9	3	1	5	29	61
Calad'Or	9	2	1	6	43	43
Porreras	9	2	1	6	18	61
Felanitx	9	0	0	9	4	93

SA FILOA

C/ MELIÀ, 3 - LLUCMAJOR

Entre noltros

Naixements

1.- Melinda Grande i Corral, 29 novembre 1995. Filla d'Antoni-Josep i Ascensió.

2.- Francesc-Marcos Coll i Cozar, 5 desembre 1995. Fill de Francesc-Marcos i Obdúlia.

3.- Jaume Oliver i Vicens, 7 desembre 1995. Fill de Francesc i Margalida.

4.- Josep-Manel Llabrés i Pablos, 11 desembre 1995. Fill de Francesc i M^a del Mar.

5.- Joan-Pere Ortiz i Montero, 13 desembre 1995. Fill de Joan-Pere i Mª de Fàtima.

6.- Xavier Reina i Mas, 5 desembre 1995. Fill de Julià i Margalida.

7.- Rafel Borràs i Barceló, 13 desembre 1995. Fill de Joan-Albert i Francesca.

8.- Joan Miquel i Gómez, 13 desembre 1995. Fill de Llorenç i Francesca.

9.- Miquel Àngel Salvà i Reda, 18 desembre 1995. Fill de Francesc i Lluçia.

Matrimonis

1.- Joan-Jesús Bouzas i Grau - Aina-Rosa Olivares i Dyer, 27 octubre 1995. Esgl. de Sant Miquel.

2.- Andreu Grimalt i Dora - M^a

del Carme Rojas i Gemar, 5 desembre 1995. Jutjats de Lluçmajor.

3.- Bernadí Jaume i Mulet - Coloma Tomàs i Ribas, 4 novembre 1995. Esgl. de Sant Bonaventura.

4.- Joan Morey i Albertí - Antònia López i López, 9 desembre 1995. Esgl. Ntra. Sra. de la Lactància.

5.- Antoni Notarió i Perona - Manuela Cerdà i Arias, 10 desembre 1995. Esgl. de Ntra. Sra. de la Lactància.

6.- Josep Hurtado i Rodríguez - Mª Betlem Pascual i Navalón, 2 desembre 1995. Esgl. de Sant Bonaventura.

7.- Antoni Ruiz i Abellan - Iris Paule Yvonne Marie-Helene Collinet, 2 desembre 1995. Casa Consistorial de Lluçmajor.

8.- Jaume Rigo i Salvà - Antònia González i Ballester, 14 octubre 1995. Esgl. Sant Bonaventura.

9.- Xavier Arrondo i Navarro - Julia Estela i Rivera, 3 desembre 1995. Esgl. Ntra Sra. de Gràcia.

Defuncions

1.- Josep del Cid i Martínez, 22 novembre 1995, 65 anys.

2.- Antònia Veny i Pastor, 9 novembre 1995, 76 anys.

3.- Magdalena Roig i Salvà, 4 desembre 1995, 78 anys.

4.- Pere Bonet i Torrandell, 25 no-

vembre 1995, 68 anys.

5.- Mavis Violet Clare Glass, 13 desembre 1995, 85 anys.

6.- Jeroni Llompart i Cañellas, 13 desembre 1995, 85 anys.

7.- Maria Gacias i Vidal, 17 desembre 1995, 79 anys.

8.- Margalida Clar i Garau, 18 desembre 1995, 91 anys.

9.- Maria Tomàs i Tomàs, 19 desembre 1995, 75 anys.

10.- Rafel Mesquida i Vich, 14 desembre 1995, 85 anys.

11.- Joana-Aina Llompart i Clar, 25 desembre 1995, 85 anys.

	Matrimonis	Civil	Canònic	Total
Gener	1		3	4
Febrer	-		1	1
Març	1		2	3
Abril	2		3	5
Maig	1		6	7
Juny	2		5	7
Juliol	4		1	5
Agost	-		5	5
Setembre	3		7	10
Octubre	1		9	10
Novembre	2		6	8
Desembre				
(fins 22-XII-95)	2		4	6
TOTAL	19		52	71

	Naixements	Nins	Nines	Total
Gener	3		4	7
Febrer	2		8	10
Març	4		5	9
Abril	7		6	13
Maig	6		4	10
Juny	4		4	8
Juliol	2		2	4
Agost	4		8	12
Setembre	5		4	9
Octubre	7		5	12
Novembre	6		6	12
Desembre				
(Fins 22-XII-95)	8		-	8
TOTAL	58		56	114

	Defuncions	Homes	Dones	Total
Gener	6		4	10
Febrer	5		5	10
Març	8		8	16
Abril	5		2	7
Maig	5		2	7
Juny	7		4	11
Juliol	7		8	15
Agost	6		1	7
Setembre	3		2	5

EURO - IDIOMAS

Lluçmajor

Aprèn idiomes amb grups molt petits amb professors amb experiència natis i llicenciats

Acadèmia d'Idiomes
Carrer Rei Jaume II, 48 • Lluçmajor • Tel. 66 11 33

Octubre	2	2	4
Novembre	3	7	10
Desembre			
(fins 22-XII-95)	2	6	8
TOTAL	59	51	110

Edat	Nº Defuncions
22 anys	1
34 anys	1
36 anys	1
42 anys	1
45 anys	1
47 anys	1
49 anys	1
50 anys	1
52 anys	1
54 anys	1
59 anys	1
60 anys	1
61 anys	2
64 anys	1
65 anys	3
67 anys	5
68 anys	4
69 anys	1
71 anys	2
73 anys	3
74 anys	2
75 anys	1
76 anys	2
78 anys	4
79 anys	4
80 anys	5
81 anys	6
82 anys	1
83 anys	5
84 anys	5
85 anys	8
86 anys	2
87 anys	5
88 anys	3
89 anys	4
90 anys	5
91 anys	2
92 anys	3
93 anys	5
94 anys	1
95 anys	2
96 anys	2

NUEVOS

DISEÑO MOTORES PRESTACIONES CONFORT COLORES SEGURIDAD ECOLOGIA

1.4 12V	80CV
1.6 150	95CV
1.8 150	110CV
2.0 780	110CV
1.90	80CV

Presentamos los resultados de un gran proyecto el Fiat Bravo y el Fiat Brava. Dos coches sencillos, creados con un propósito específico: ofrecer el placer de la elección. **DISEÑO.** Línea musculosa y formas agresivas en el Fiat Bravo. Líneas suaves y amplias en el Fiat Brava. **CONFORT.** Máxima habitabilidad, mandos de control ergonómicos, asientos multilíneos, 3 reposacabezas traseros, radiocassete integrado. **PRESTACIONES.** Dos nuevas familias de motores gasolina, todos multivalvulas. Del 1.4 con 80CV y 3 válvulas por cilindro, al 2.0 20v de 147CV. Completa la gama el motor diesel 1.9 de 65CV. **SEGURIDAD.** Barras laterales, travesaño antirruina entre los asientos traseros y el maletero, tercera luz de freno, sistema de prevención de

FIAT BRAVO. FIAT BRAVA. LA ELECCION.

incendios (FS), Airbag de conductor y ABS de serie según versiones. Opcionalmente, airbag de pasajero. De serie, Fiat Code, el sistema digital de bloques del motor. **COLORES.** 11 colores multicolors i lluminosos

para el Fiat Bravo, y 13 más suaves y cálidos para el Fiat Brava. **ECOLOGIA.** Reciclables al 100%, están libres de CFC y de otras sustancias contaminantes. Además, sus motores cumplen ya la

normativa de la Unión Europea fase II de 1997.
Fiat Bravo, Fiat Brava. La elección.
Fiat Bravo desde: 1.795.000 Ptas.
Fiat Brava desde: 1.865.000 Ptas.
IVA incluido. Excluye el transporte y uno de los servicios opcionales.

1.4 12V	80CV
1.6 150	95CV
1.8 150	110CV
1.90	80CV

TALLERS

CAÑELLAS - ROTGER

C/. Hispanitat, 19 - Tel. 66 06 47 (Lluçmajor)

SERVEI OFICIAL FIAT

expert

ELÈCTRICA

Calafat

Sens dubte te convencerà

INSTAL·LACIONS - SERVEI TÈCNIC - ELECTRODOMÈSTICS
OBJECTES DE REGAL - CLUB DE VIDEO

C/. Sa Fira, 3 - Tel. 66 19 01 (Lluçmajor)

C/. Nou, 85 - Tel. 65 28 36 (Campos)

Passatempo

Sopa de lletres

19 Seus Olímpiques

A H B O D S E L E G N A S O L C R
 L D E C Y J I F O I P F Q R O U A
 C A B G L K A O F L A E R T N O M
 E S L A I K O H T R C U R I D S U
 A E D C T D A T Q F P A O S R T E
 U N E U S I U O L T N I A S E A I
 D E X I F B E H X O S R C A S V A
 B T R E M A T N L A G R R O P Z E
 H A D N C K F E E S M U N I C A P
 P X B R S J C A N A E T C V G U I
 A S L U F R Q D D K X B O I O U I
 Q E M O A C D R I C I A Z C R K U
 F S L B Q I E N D O C E S X N P E
 E R S L T T Q A M G T O Y I H C T
 X E B E S T O C O L M E S F P U R
 A V I M C E J F A D O L D E D O C
 Y N A M O R N I L R E B H R U A P
 B A C J I D E L A H G M C E O L B

Pes forat d'es moix

Els dissabtes i diumenges, a la confluència entre el camí de s'Estanyol i la ronda de Llevant, cents de persones s'hi juguen la vida. Abans hi havia dos municipals. Des de fa algun temps han desaparegut. És que serà necessari que hi torni a haver algun altre accident mortal i que tornin a encalçar el batle per devers Plaça per tal que es prengui qualque mesura que eviti el perill? ♦

38

Solució del mes passat

-Cezanne	-Rubens
-Giotto	-Jordaens
-Miró	-Botticelli
-Murillo	-Rafael

CENTRE OPTIC EXPOLENT

C/. Sant Cristòfol, 30
 Tel. 44 13 74
 S'ARENAL

 CAMISETES
 XANDALLS

PLAÇA 18
 serigrafia

 PLAÇA ESPANYA, 18
 07620 LLUCMAJOR (MALLORCA)
 TELÉFON 66 04 22

 TALLER MECANICO
NOGUERA

DEL MOTOR I DE L'AUTOMÒBIL

Pedro Noguera Enseñat

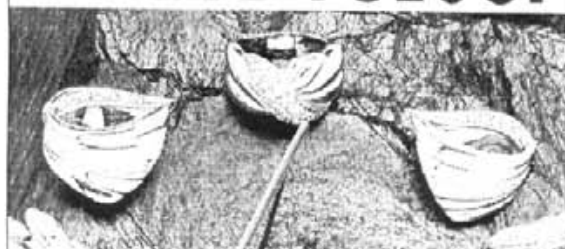
AGENT OFICIAL

Taller autoritzat

 ŠKODA
 automòbils

 PIVA MOTOR S.A.
 C/ Riol, 30 - Tel. 66 22 13

EL QUE VULGUI

A L'INSTANT

*Al mateix
comerç!*

"SA NOSTRA"
CAIXA DE BALEARS

Restaurant

"AL SEU GUST"

CHEF: PED MARTÍNEZ

LOCAL CLIMATITZAT
TANCAT ELS DILLUNS

C/. NICOLAU TABERNER, CANTONADA
PASSEIG JAUME III. TEL. 12 03 12

SYP

AL VOSTRE SERVEI

Aquí hi podeu fer la compra de cada dia.

Trobareu a la vostra disposició:

*La nostra carnisseria, un bon assortit de
fruiteria i també tot allò que necessiteu de
xarcuteria i congelats.*

Agraïm la vostra visita

LA MILLOR BOTIGA DE CADA DIA

C/. Nicolau Taberner, 39 - Tels. 12 06 97 - 12 06 98

**Rubí Automóviles
Llucmajor, S.L.**

Ctra. Arenal s/n - Tel. 66 02 34 - 66 16 18

**COCHE DEL AÑO
EN ESPAÑA 1994**

La prensa especializada no podía equivocarse al elegir al SEAT IBIZA Coche del Año en España 1994(*). Un automóvil fruto de la tecnología alemana más vanguardista. Construido en la fábrica más moderna de Europa: Martorell. Un nuevo concepto automovilístico que recupera el placer y la alegría de conducir. Con seguridad y excelentes prestaciones. El mejor equilibrio entre calidad y precio. Un reconocimiento, de los que más saben, a la elección de miles de conductores. Al futuro de una gran empresa. Un éxito del que tu también puedes participar probándolo en tu Concesionario SEAT. Y beneficiándote de unas condiciones de compra únicas. Para llevarte el mejor Coche del Año. Como tu quieras. Descubrello.

EMOCIONATE

**CUANDO LO PRUEBES
SABRAS EL PORQUE**

EN TODA LA RED DE CONCESIONARIOS SEAT

**AUTO-ELECTRIC
Barcelona
S.L.**

Ronda del Ponent, 26 - Tel. 66 01 70 (LLUCMAJOR)

8.497.-

11.368.-

*Molts d'Anys
i bons Reis!*

Anunciado
en TV

16.045.-

13.282.-

14.523.-

16.180.-

14.581.-

7.366.-

19.100.-

7.714.-

59.900.-

31.035.-